

ZAKŁADOWY PLAN KONT KOŁA ŁOWIECKIEGO

Wykaz kont księgi głównej

Zespół 0 - Aktywa trwałe

- 010 – Środki trwałe
- 020 – Wartości niematerialne i prawne
- 030 – Długoterminowe aktywa finansowe
- 070 – Umorzenia środków trwałych
- 075 – Umorzenia wartości niematerialnych i prawnych
- 079 – Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe
- 080 – Środki trwałe w budowie

konta pozabilansowe

- 090 – Środki trwałe w likwidacji
- 091 – Środki trwałe dzierżawione
- 092 – Inne obce środki trwałe
- 093 – Grunty w wieczystym użytkowaniu
- 094 – Niskowartościowe środki trwałe

Zespół 1 - Środki pieniężne, kredyty bankowe i inne krótkoterminowe aktywa finansowe

- 100 – Kasa
- 101 – Kasa walut obcych
- 130 – Rachunek rozliczeniowy
- 131 – Rachunki w walutach obcych
- 132 – Rachunek lokat bankowych
- 133 – Pozostałe rachunki bankowe
- 137 – Kredyty bankowe
- 138 – Kredyty bankowe w walutach obcych
- 139 – Akredytywy
- 140 – Krótkoterminowe aktywa finansowe
- 145 – Środki pieniężne w drodze
- 149 – Rachunek środków ZFŚS

Zespół 2 - Rozrachunki i roszczenia

- 200 – Rozrachunki z odbiorcami krajowymi
- 201 – Rozrachunki z odbiorcami zagranicznymi
- 202 – Rozrachunki z dostawcami krajowymi
- 203 – Rozrachunki z dostawcami zagranicznymi
- 205 – Rozrachunki z tytułu zaliczek z odbiorcami i dostawcami
- 220 – Rozrachunki publicznoprawne
- 221 – Rozliczenie VAT naliczonego
- 222 – Rozliczenie VAT należnego
- 223 – Podatek VAT do rozliczenia z Urzędem Skarbowym
- 224 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne
- 230 – Rozrachunki z pracownikami z tytułu wynagrodzeń
- 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami
- 235 – Rozliczenie niedoborów i szkód
- 236 – Rozliczenie nadwyżek
- 240 – Pozostałe rozrachunki
- 244 – Roszczenia sporne
- 245 – Rozrachunki z członkami
- 249 – Rozrachunki z tytułu pożyczek z ZFŚS
- 260 – Odpisy aktualizujące rozrachunki

konta pozabilansowe

- 290 – Należności warunkowe
- 291 – Zobowiązania warunkowe
- 292 – Weksle obce dyskontowane i indosowane
- 293 – Weksle obce gwarancyjne
- 294 – Zobowiązania z tytułu wieczystego użytkowania gruntów

Zespół 3 - Materiały i towary

- 300 – Rozliczenie zakupu materiałów
- 303 – Rozliczenie zakupu towarów
- 305 – Rozliczenie zakupu aktywów trwałych
- 310 – Materiały w magazynie
- 315 – Materiały w przerobie
- 330 – Towary
- 335 – Towary w przerobie

konta pozabilansowe

- 390 – Zapasy obce
- 394 – Niskocenne przedmioty w użytkowaniu

Zespół 4 - Koszty według rodzajów i ich rozliczenie

- 400 – Amortyzacja
- 401 – Zużycie materiałów i energii
- 402 – Usługi obce
- 403 – Podatki i opłaty, w tym podatek akcyzowy
- 404 – Wynagrodzenia
- 405 – Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia
- 409 – Pozostałe koszty
- 490 – Rozliczenie kosztów

**Zespół 5 - Koszty według typów działalności i ich rozliczenie zgodny z rachunkiem
wyników do sprawozdania finansowego**

- 501 – Koszty działalności łowieckiej
- 502 – Koszty ochrony środowiska
- 505 – Koszty działalności rolnej
- 510 – Koszty działalności usługowej
- 550 – Koszty administracyjne
- 580 – Rozliczenie kosztów działalności

Zespół 6 - Produkty i rozliczenia międzyokresowe kosztów

- 600 – Produkty gotowe i półprodukty
- 640 – Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupu
- 641 – Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów operacyjnych
- 642 – Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów finansowych
- 643 – Rozliczenia międzyokresowe ujemnej różnicy podatku dochodowego
- 644 – Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów

Zespół 7 - Przychody i koszty ich osiągnięcia

- 700 – Składki i inne należności określone statutem
- 701 – Przychody z działalności łowieckiej
- 705 – Przychody z działalności rolnej
- 710 – Przychody z działalności usługowej
- 750 – Przychody finansowe
- 751 – Koszty finansowe

- 760 – Pozostałe przychody operacyjne
- 761 – Pozostałe koszty operacyjne
- 770 – Zyski nadzwyczajne
- 771 – Straty nadzwyczajne

Zespół 8 - Fundusze własne, fundusze specjalne i wynik finansowy

- 800 – Fundusz statutowy
- 801 – Fundusz z aktualizacji wyceny
- 820 – Rozliczenie wyniku finansowego
- 840 – Rezerwy
- 845 – Rozliczenia międzyokresowe przychodów
- 850 – Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
- 851 – Inne fundusze specjalne
- 860 – Wynik finansowy
- 870 – Podatek dochodowy i inne obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego

Wykaz kont ksiąg pomocniczych

Zespół 0 - Aktywa trwałe

010 – Środki trwałe

- 01 Grunty w tym prawo użytkowania wieczystego gruntów
- 02 Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej
- 03 Urządzenia techniczne i maszyny
- 04 Środki transportowe
- 05 Inwentarz żywy
- 06 Inne środki trwałe

020 – Wartości niematerialne i prawne

- 01 Koszty zakończonych prac rozwojowych
- 02 Wartość firmy
- 03 Inne wartości niematerialne i prawne

030 – Długoterminowe aktywa finansowe

- 01 Udziały i akcje
- 02 Inne papiery wartościowe
- 03 Pożyczki długoterminowe - udzielone
- 04 Inne długoterminowe aktywa finansowe

070 – Umorzenia środków trwałych

- 01 Grunty w tym prawo użytkowania wieczystego gruntów
- 02 Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej
- 03 Urządzenia techniczne i maszyny
- 04 Środki transportowe
- 05 Inwentarz żywy
- 06 Inne środki trwałe

075 – Umorzenia wartości niematerialnych i prawnych

- 01 Koszty zakończonych prac rozwojowych
- 02 Wartość firmy
- 03 Inne wartości niematerialne i prawne

079 – Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe

- 01 Odpisy aktualizujące udziały i akcje

- 02 Odpisy aktualizujące inne papiery wartościowe
- 03 Odpisy aktualizujące pożyczki długoterminowe - udzielone
- 04 Odpisy aktualizujące inne długoterminowe aktywa finansowe

080 – Środki trwałe w budowie

konta pozabilansowe

- 090 – Środki trwałe w likwidacji
- 091 – Środki trwałe dzierżawione
- 092 – Inne obce środki trwałe
- 093 – Grunty w wieczystym użytkowaniu
- 094 – Niskowartościowe środki trwałe

Zespół 1 - Środki pieniężne, kredyty bankowe i inne krótkoterminowe aktywa finansowe

100 – Kasa

101 – Kasa walut obcych

130 – Rachunek rozliczeniowy

131 – Rachunki w walutach obcych

132 – Rachunek lokat bankowych

- 01 Konta pomocnicze identyfikujące poszczególne lokaty
- 02

133 – Pozostałe rachunki bankowe

137 – Kredyty bankowe

- 01 Konta pomocnicze identyfikujące poszczególne kredyty długoterminowe
- 02 Konta pomocnicze identyfikujące poszczególne kredyty krótkoterminowe

138 – Kredyty bankowe w walutach obcych

139 – Akredytywy

- 01 Konta pomocnicze wg poszczególnych dostawców
- 02

140 – Krótkoterminowe aktywa finansowe

- 01 Konta pomocnicze wg rodzajów
- 02

145 – Środki pieniężne w drodze

149 – Rachunek środków ZFŚS

Zespół 2 - Rozrachunki i roszczenia

200 – Rozrachunki z odbiorcami krajowymi

- 01 Konta pomocnicze poszczególnych odbiorców
- 02 Kolejni odbiorcy

201 – Rozrachunki z odbiorcami zagranicznymi

- 01 Konta pomocnicze poszczególnych odbiorców
- 02 Kolejni odbiorcy

202 – Rozrachunki z dostawcami krajowymi

- 01 Konta pomocnicze poszczególnych dostawców
- 02 Kolejni dostawcy

203 – Rozrachunki z dostawcami zagranicznymi

- 01 Konta pomocnicze poszczególnych dostawców
- 02 Kolejni dostawcy

205 – Rozrachunki z tytułu zaliczek z odbiorcami i dostawcami

- 01 Konta pomocnicze poszczególnych odbiorców i dostawców
- 02 Kolejni odbiorcy i dostawcy

220 – Rozrachunki publicznoprawne

- 01 Podatek dochodowy od osób fizycznych PIT 4, PIT 8B
- 02 Podatek dochodowy od osób fizycznych PIT 8A

- 03 Podatek dochodowy od osób prawnych CIT 8
- 04 Podatek rolny
- 05 Podatek leśny
- 06 Podatek od nieruchomości
- 07 Składki z tytułu ubezpieczeń społecznych
- 221 – Rozliczenie VAT naliczonego (rejestr zakupów)**
- 222 – Rozliczenie VAT należnego (rejestr sprzedaży wg poszczególnych stawek)**
- 223 – Podatek VAT do rozliczenia z Urzędem Skarbowym deklaracja VAT 7**
- 224 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne**
- 230 – Rozrachunki z pracownikami z tytułu wynagrodzeń**
 - 01 Rozrachunki z umów o pracę
 - 02 Rozrachunki z umów-zlecenia
 - 03 Rozrachunki z umów o dzieło
 - 04 Rozrachunki z jednorazowych umów-zlecenia i o dzieło (do 146,00 zł w roku 2003)
- 230 – Rozliczenie wynagrodzeń**
- 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami**
 - 01 np. z tytułu zaliczek, odpłatnych świadczeń
- 235 – Rozliczenie niedoborów i szkód**
 - 01 wg składników aktywów oraz osób odpowiedzialnych
- 236 – Rozliczenie nadwyżek**
- 240 – Pozostałe rozrachunki**
 - 01 Rozrachunki z PZŁ z tytułu składki rocznej
 - 02 inne niż z odbiorcami i z dostawcami towarów i usług - wg rodzajów oraz dłużników i wierzycieli np. z tytułu nabycia gruntów
- 244 – Roszczenia sporne**
 - 01 dochodzone na drodze sądowej
- 245 – Rozrachunki z członkami**
 - 01 imiennie konta członków koła łowieckiego
 - 02 kolejne
- 249 – Rozrachunki z tytułu pożyczek z ZFŚS**
- 260 – Odpisy aktualizujące rozrachunki**

konta pozabilansowe

- 290 – Należności warunkowe
- 291 – Zobowiązania warunkowe
- 292 – Weksle obce dyskontowane i indosowane
- 293 – Weksle obce gwarancyjne
- 294 – Zobowiązania z tytułu wieczystego użytkowania gruntów

Zespół 3 - Materiały i towary

- 300 – Rozliczenie zakupu materiałów**
- 303 – Rozliczenie zakupu towarów**
- 305 – Rozliczenie zakupu aktywów trwałych**
- 310 – Materiały w magazynie**
 - księga materiałów – pasze z zakupu, nawozy
- 315 – Materiały w przerobie**
- 330 – Towary**
 - księga towarów handlowych
- 335 – Towary w przerobie**

konta pozabilansowe

- 390 – Zapasy obce
- 394 – Niskocenne przedmioty w użytkowaniu

Zespól 4 - Koszty według rodzajów i ich rozliczenie

401 – Koszty działalności łowieckiej

- 01 Czynsz dzierżawny obwodów łowieckich (tenuta dzierżawna)
- 02 Łowieckie zagospodarowanie obwodów
- 03 Odszkodowania za szkody w uprawach rolnych
- 04 Odszkodowania za szkody w uprawach leśnych
- 05 Koszty obsługi związane z szacowaniem szkód
- 06 Koszty organizacji polowań zbiorowych
- 07 Koszty organizacji polowań komercyjnych
- 08 Częściowa rekompensata kosztów polowań
- 09 Poprawa warunków bytowania zwierzyny
- 10 Organizacja odłowów zwierzyny
- 11 Pozostałe koszty gospodarki łowieckiej

402 – Koszty ochrony środowiska

- 01 Hodowlane zagospodarowanie - uprawa poletek zaporowych dla zwierzyny, uprawa pól w celu pozyskania pasz dla zwierząt
- 02 Podatek rolny, leśny
- 03 Dokarmianie zwierzyny, buchtowiska
- 04 Budowa paśników, lizawek, podsypów
- 05 Wynagrodzenia strażników łowieckich z obciążeniami
- 06 Pozostałe koszty związane z ochroną środowiska

403 – Koszty działalności rolnej

Koszty związane z produkcją rolną i usługami rolniczymi, gdyby były świadczone na zewnątrz, podatek rolny

404 – Koszty działalności usługowej

405 – Inne koszty działalności statutowej

- 01 Utrzymanie kwater
- 02 Utrzymanie środków transportu
- 03 Zużycie materiałów
- 04 Usługi obce
- 05 Podatki i opłaty
- 06 Wynagrodzenia oraz ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia
- 07 Amortyzacja
- 08 Szkolenia
- 09 Składka od ha dzierżawionego obwołu
- 10 Delegacje członków koła
- 11 Organizacja imprez okolicznościowych (jubileusz koła i obchody dnia św. Huberta)
- 12 Ryczałty (samochody, telefony itp.)
- 13 Pozostałe

406 – Koszty finansowe

- 01 Usługi bankowe
- 02 Odsetki ustawowe
- 03 Odsetki podatkowe

407 – Pozostałe koszty operacyjne

- 01 Umorzenie nieściągalnych należności
- 02 Zbycie lub likwidacja środków trwałych
- 03 Nieodpłatne przekazanie aktywów w tym środków pieniężnych na rzecz osób prawnych (m.in. w drodze darowizny)

- 04 Nieodpłatne przekazanie aktywów w tym środków pieniężnych na rzecz osób fizycznych (m.in. w drodze darowizny)
- 05 Pozostałe koszty

Zespół 6 - Produkty i rozliczenia międzyokresowe kosztów

640 – Rozliczenia międzyokresowe kosztów

641 – Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Zespół 7 - Przychody i koszty ich osiągnięcia

700 – Składki i inne należności określone statutem

- 01 Należne składki roczne
- 02 Wpisowe do koła i inne należności statutowe

701 – Przychody z działalności łowieckiej

- 01 Przychody netto ze sprzedanych tusz zwierzyny do skupu
- 02 Przychody netto ze sprzedanych tusz zwierzyny osobom fizycznym
- 03 Przychody netto z odsprzedanej nadwyżki pasz
- 04 Przychody netto ze sprzedanych trofeów zwierząt (polowania komercyjne)
- 05 Przychody netto ze sprzedanych zwierzyny odłowionej

702 – Przychody z działalności rolnej

- 01 Przychody netto ze sprzedaży produktów rolnych za zewnątrz
- 02 Przychody netto ze sprzedaży usług rolniczych na zewnątrz

703 – Przychody z działalności usługowej

- 01 Przychody netto ze sprzedaży usług pobytowych i łowieckich myśliwych zagranicznych
- 02 Przychody netto ze sprzedanych usług myśliwym krajowym

704 – Przychody finansowe

Przychody z rachunku bieżącego, z lokat terminowych oraz przychody z odsetek ustawowych.

705 – Pozostałe przychody operacyjne

- 01 Przychody ze sprzedaży środków trwałych
- 02 Dotacje
- 03 Darowizny
- 04 Pozostałe przychody operacyjne

706 – Pozostałe przychody

770 – Zyski nadzwyczajne

771 – Straty nadzwyczajne

Zespół 8 - Fundusze własne, fundusze specjalne i wynik finansowy

800 – Fundusz statutowy

801 – Fundusz z aktualizacji wyceny

820 – Rozliczenie wyniku finansowego

840 – Rezerwy

845 – Rozliczenia międzyokresowe przychodów

850 – Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

851 – Inne fundusze specjalne

860 – Wynik finansowy

870 – Podatek dochodowy i inne obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego

Wyjaśnienia szczegółowe do kont.

Zespół 0 - Aktywa trwałe

Konto 010 – Środki trwałe

I INFORMACJE OGÓLNE

Do środków trwałych zalicza się rzeczowe aktywa trwałe oraz zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności:

- nieruchomości – w tym grunty, prawo wieczystego użytkowania gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu użytkowego),
- maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- inwentarz żywy.

Przyjęte zasady kwalifikacji do środków trwałych przez koło łowieckie:

1. Składniki majątkowe o cenie nabycia lub koszcie wytworzenia równym lub wyższym od dolnej granicy wartości środków trwałych określonej przez ustawę o podatku dochodowym od osób prawnych oraz okresie użytkowania powyżej jednego roku przeznaczone na potrzeby jednostki, należy kwalifikować do środków trwałych.
2. Niskocenne składniki rzeczowe są to przedmioty o cenie nabycia do **3.500 zł.** zostają w miesiącu oddania ich do używania odpisane w koszty zużycia materiałów i są ewidencjonowane wartościowo na koncie pozabilansowym **Niskowartościowe środki trwałe, konto 094** oraz ilościowo .

Środki trwałe ewidencjonowane na koncie 010, a które w dniu 1 stycznia 1995 r. znajdowały się w ewidencji środków trwałych (BO), niezależnie od ustalonej dolnej granicy wartości, pozostają w dalszym ciągu w ewidencji środków trwałych - gdy spełniają kryteria kwalifikujące je do środków trwałych.

Do środków trwałych zalicza się również nowo nabyte składniki majątku, których wartość nabycia jest wyższa niż dolna granica wartości środków trwałych, gdy są zakupione jako używane i spełniają pozostałe warunki zakwalifikowania do środków trwałych.

Za rzeczy używane uważa się środki, które przed dniem sprzedaży (zakup) były używane co najmniej:

- 6 miesięcy dla środków trwałych zaliczanych do grupy 3-6 i 8, klasyfikacji GUS i dla środków transportu, w tym samochodów osobowych,
- 60 miesięcy dla budynków i budowli.

Cena nabycia używanych środków trwałych powinna uwzględniać stan ich zużycia. Wycenia się je w cenie ich nabycia także wtedy, jeżeli znana jest ich poprzednia wartość początkowa i umorzenie.

Elementarną jednostką środków trwałych jest tzw. obiekt inwentarzowy. Terminem tym określa się środek trwały zdatny do samodzielnego wykonywania swoich funkcji użytkowych.

Do środków trwałych zalicza się grunty, jeżeli stanowią one własność koła łowieckiego i na grunty te założona jest księga wieczysta oraz są przeznaczone do własnych celów statutowych.

Nie zalicza się do środków trwałych tych składników, które nie są użytkowane przez jednostkę dla realizacji jej zadań statutowych, lecz zostały nabyte lub wytworzone w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z uzyskiwanych z nich przychodów, przyrostu wartości tych aktywów lub innych pożytków, w tym z transakcji handlowej - **zalicza się je do inwestycji.**

II WYCENA ŚRODKÓW TRWAŁYCH

Środki trwałe ewidencjonuje się w księgach rachunkowych wg ich wartości początkowej.

Za wartość początkową środków trwałych uważa się w przypadku:

- nabycia w drodze kupna - cenę ich nabycia,
- wytworzenia we własnym zakresie - koszt wytworzenia,
- nabycia w drodze darowizny lub w inny nieodpłatny sposób – wg cen sprzedaży netto takiego samego lub podobnego przedmiotu. Gdy występują znaczne trudności z ustaleniem ceny sprzedaży netto środka trwałego, należy w inny sposób ustalić jego wartość godziwą np. opartą na niezależnej eksperckiej wycenie lub stanowiącą różnicę między bieżącą ceną nabycia bądź kosztem wytworzenia, a aktualnym stopniem zużycia.
- aktualizacji dokonanej na podstawie odrębnych przepisów - wartość wynikającą z tej aktualizacji.

Wartość początkowa i dotychczas dokonane od środków trwałych odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe mogą, na podstawie odrębnych przepisów, ulegać aktualizacji wyceny. Ustalona w wyniku aktualizacji wyceny wartość księgowa netto środka trwałego nie powinna być wyższa od jego wartości godziwej, której odpisanie w przewidywanym okresie jego dalszego używania jest ekonomicznie uzasadnione.

Powstałą, na skutek aktualizacji wyceny, różnicę wartości netto środków trwałych odnosi się na **Fundusz z aktualizacji wyceny**.

Za wartość godziwą przyjmuje się kwotę, za jaką dany składnik aktywów mógłby zostać wymieniony pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi, niepowiązanymi ze sobą stronami.

Wartość początkową środka trwałego powiększają koszty jego **ulepszenia** polegające na przebudowie, rozbudowie, rekonstrukcji, adaptacji i modernizacji, które powodują, że wartość tego środka po zakończeniu ulepszenia podwyższa posiadaną poprzednio wartość użytkową.

Do kosztów ulepszenia zalicza się również wydatki na nabycie części składowych lub peryferyjnych, których cena nabycia przekracza dolną granicę określoną w przepisach podatkowych.

Podwyższoną wartość mierzy się w szczególności wydłużonym okresem używania, wzrostem zdolności wytwórczej, poprawą jakości produktów lub obniżką kosztów eksploatacji.

Koszty ulepszenia środków trwałych finansuje się w ramach zadań inwestycyjnych.

Od wyższej wartości ulepszanego środka trwałego ustala się **nową stawkę** odpisów amortyzacyjnych.

Za **cenę nabycia** uważa się rzeczywistą cenę zakupu nowego lub używanego składnika majątkowego, obejmującą kwotę należną sprzedającemu, powiększoną o koszty związane z zakupem naliczone do dnia przekazania środka trwałego do użytkowania, a w szczególności o koszty transportu, załadunku i wyładunku, sortowania, ubezpieczenia w drodze, montażu, opłat notarialnych, skarbowych i innych, odsetek, prowizji, różnic kursowych oraz kosztów przystosowania składnika majątku do stanu zdatnego do użytkowania, a pomniejszoną o udzielone przez dostawcę rabaty, opusty, skonta.

Do ceny nabycia nie zalicza się podatku VAT tylko w przypadku, jeżeli jego eksploatacja związana będzie tylko z działalnością opodatkowaną. W sytuacji, gdy nabyty środek trwały służyć będzie, zarówno działalności zwolnionej jak i opodatkowanej, cenę nabycia zwiększa się o część podatku VAT nie podlegającą odliczeniu, zgodnie z odrębnymi przepisami.

Za **koszt wytworzenia** uważa się wartość w cenie nabycia zużytych do wytworzenia rzeczowych składników majątku i wykorzystania usług obcych, koszt wynagrodzeń za pracę wraz z pochodnymi i inne koszty dające się bezpośrednio zaliczyć do wartości wytworzonych przedmiotów majątkowych.

Do kosztu wytworzenia zalicza się uzasadnioną część kosztów pośrednich tj. po wyłączeniu kosztów niewykorzystanych zdolności wytwórczych, kosztów ogólnych zarządu, kosztów sprzedaży oraz pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów operacji finansowych, odsetek od kredytów, prowizji i różnic kursowych z wyłączeniem odsetek i różnic kursowych, naliczonych

do dnia przekazania środka trwałego do używania. Gdy nie jest możliwe ustalenie kosztu wytworzenia składnika majątku, zamiast kosztu wytworzenia stosuje się ceny sprzedaży netto.

Cena sprzedaży netto jest to cena sprzedaży składnika majątku, możliwa do uzyskania na dzień bilansowy, pomniejszona o rabaty i opusty, przypadający od sprzedaży podatek od towarów i usług (VAT), podatek akcyzowy oraz koszty związane z przystosowaniem składnika majątku do sprzedaży. Cena sprzedaży jest to cena, po której jednostka bez trudu sprzedaje towary i produkty - cena uzgodniona w umowie z odbiorcą. Cena sprzedaży netto służy do weryfikacji cen nabycia towarów lub kosztów wytwarzania produktów, przeznaczonych do sprzedaży przez jednostkę.

Wartość początkową środków trwałych z wyjątkiem gruntów nie służących wydobywaniu kopalin metodą odkrywkową zmniejszają odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe dokonywane w celu uwzględnienia utraty ich wartości na skutek używania lub upływu czasu.

Początkową wartość środków trwałych, oprócz amortyzacji może zmniejszyć **rozchód**. Następuje on zawsze w wartości brutto, natomiast wynik finansowy obciąża wartość netto (Wn 070 - dotychczasowe umorzenie, Ma 010 – wartość brutto). Rozchód może być wywołany:

- sprzedażą,
- likwidacją,
- darowizną,
- nieodpłatnym przekazaniem,
- niedoborem,
- utratą w wyniku zdarzeń losowych,

Rozchód środka trwałego sprzedanego na raty wykazuje się w kwocie należnej, a nie opłaconej, jako pozostałe rozrachunki, drugostronnie jako pozostałe przychody operacyjne.

Likwidacja oznacza trwałe wycofanie środka trwałego z używania, spowodowane jego zniszczeniem, przestarzałością, nieopłacalnością dalszego używania lub zaniechaniem produkcji, konsekwencją czego jest spisanie go z księgowej ewidencji na podstawie dokumentu LT. Likwidacja środka trwałego może nastąpić fizycznie (rozbiórka, demontaż, złomowanie obiektu), z czym wiąże się dodatkowe koszty (Wn 761) i przychody (Ma 760, Wn 200, Wn 310, albo tylko ewidencyjne, gdyż nie jest wskazane lub opłacalne niszczenie obiektu. Jest on wówczas obejmowany ewidencją pozabilansową - konto 090.

III EWIDENCJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH

Ewidencja środków trwałych prowadzona jest za pomocą programu komputerowego, lub ręcznie.

Dokumenty związane z ruchem majątku trwałego to OT, LT, MT, PT.

- Podstawą przyjęcia środka trwałego do ewidencji jest odpowiedni dokument tzw. OT zawierający datę przyjęcia obiektu do używania i stwierdzenie, że jest on w stanie kompletnym i zdolnym do użytku oraz posiada numer inwentarzowy.

Ewidencja syntetyczna środków trwałych prowadzona jest według poszczególnych grup zgodnie z klasyfikacją środków trwałych ustaloną przez GUS.

Ewidencję analityczną (szczegółową) środków trwałych prowadzi się według poszczególnych obiektów inwentarzowych zaopatrzonych w odpowiednie numery inwentarzowe umożliwiające ich zidentyfikowanie.

Typowymi urządzeniami do ewidencji analitycznej środków trwałych są:

- książki inwentarzowe,
- tabele amortyzacyjne sporządzane w programie komputerowym środki trwałe,
- karty obiektów środków trwałych.

Książki inwentarzowe prowadzi się dla wszystkich środków trwałych według ich klasyfikacji rodzajowej. Zapisów przychodów środków trwałych w książce inwentarzowej dokonuje się w porządku chronologicznym, natomiast rozchodów środków trwałych dokonuje się poprzez odpowiednie adnotacje, anulując jednocześnie dany numer inwentarzowy.

Numer inwentarzowy nadawany jest na cały czas użytkowania obiektu (od momentu przyjęcia do czasu likwidacji lub sprzedaży). Numery inwentarzowe umieszcza się

na poszczególnych obiektach w sposób trwały.

Karty obiektów środków trwałych zakłada się dla każdego obiektu wpisanego do księgi inwentarzowej. Zawierają one poza numerem inwentarzowym nazwę środka trwałego, opis techniczny łącznie z numerem fabrycznym, osobę u której znajduje się dany środek trwały, datę oddania do eksploatacji, wartość początkową (brutto) oraz ustaloną wysokość umorzenia rocznego i miesięcznego.

Źródłem finansowania środków trwałych mogą być:

- środki własne (amortyzacja, zysk z lat ubiegłych na podstawie organu założycielskiego),
- kredyty i inne długoterminowe zobowiązania,
- dotacje, darowizny.

Struktura **konta 010** zapewnia dokonywanie zapisów wartości brutto środków trwałych z podziałem na grupy rodzajowe,

Konto **010** wykazuje saldo Wn, które oznacza wartość początkową posiadanych środków trwałych.

Konto 020 – Wartości niematerialne i prawne

I INFORMACJE OGÓLNE

Wartości niematerialne i prawne obejmują najmniej płynne, nabyte nierzeczowe aktywa długoterminowe (okres użytkowania dłuższy niż jeden rok), czyli aktywa trwałe bez fizycznego bytu, interpretowane w kategoriach nabytych praw majątkowych i przywilejów zaliczane do aktywów trwałych, nadające się do gospodarczego wykorzystania i przeznaczone do używania na potrzeby jednostki.

W szczególności dzielą się one na:

1. Autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje.
2. Prawo do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych.

W skład wartości niematerialnych i prawnych wchodzi **prawa majątkowe nabyte** przez jednostkę (zakupione, wniesione jako aporty, ale nie wytworzone we własnym zakresie), spełniające jednocześnie następujące warunki:

- o dolnej granicy określonej przez przepisy podatkowe,
- o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok,
- przeznaczone na własne potrzeby związane z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Do wartości niematerialnych zalicza się także – **nie będące prawami majątkowymi**:

- koncesje (przyznane na okres dłuższy niż rok),
- programy komputerowe (łącznie z kosztami nadzoru nad ich wdrożeniem; samo wdrożenie obciąża bezpośrednio koszty); chodzi tu wyłącznie o oprogramowanie użytkowe (aplikacje); oprogramowanie systemowe stanowi integralną część sprzętu komputerowego, który bez niego nie może działać; dlatego w świetle definicji obiektu środka trwałego, oprogramowanie systemowe zwiększa cenę nabycia komputera.

II WYCENA WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH

Zakupione prawa majątkowe wycenia się po cenie ich nabycia, a więc po cenie wymagającej zapłacenia sprzedającemu, powiększonej o ewentualne opłaty skarbowe, notarialne itp. Zakup praw majątkowych nie jest objęty VAT. Wartość programów komputerowych zwiększa obciążający zakup podatek VAT w części, w której nie podlega on odliczeniu lub zwrotowi.

Do ceny nabycia wartości niematerialnych i prawnych wlicza się odsetki, prowizję i różnice kursowe związanych z finansowaniem ich zakupu, poniesionych lub uzyskanych do dnia przekazania wartości niematerialnych i prawnych do używania.

Jeżeli w księgach rachunkowych na dzień 1.01.1995 r. figurowały tytuły wartości niematerialnych i prawnych, o wartości początkowej niższej niż dolna granica, pozostają one na

koncie 020 do czasu ich pełnego odpisania, przy zastosowaniu stosowanych uprzednio stawek amortyzacyjnych.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne i prawne wycenia się wg cen nabycia lub kosztu wytworzenia lub wartości, po aktualizacji wyceny pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości..

Konto 020 wykazuje saldo Wn, które oznacza wartość początkową posiadanych wartości niematerialnych i prawnych.

Konto 030 – Długoterminowe aktywa finansowe

I INFORMACJE OGÓLNE

Inwestycje długoterminowe są to aktywa nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych, wynikających z przyrostu wartości tych aktywów, uzyskania z nich przychodów w formie odsetek, dywidend (udziałów w zyskach) lub innych pożytków, w tym również transakcji handlowej, w szczególności aktywa finansowe oraz te nieruchomości i wartości niematerialne i prawne, które nie są używane przez jednostkę lecz zostały nabyte dla uzyskania tych wartości. Konto 030 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń inwestycji długoterminowych. Inwestycje długoterminowe obejmują:

1. Nieruchomości stanowiące inwestycje długoterminowe.
2. Wartości niematerialne i prawne stanowiące inwestycje długoterminowe.
3. Długoterminowe aktywa finansowe.

Nie kwalifikuje się do inwestycji długoterminowych nieruchomości:

- zakupionych lub wytworzonych z przeznaczeniem do odsprzedaży w ramach zwykłej działalności jednostki,
- w stadium budowy lub ulepszenia, jeżeli prace są prowadzone na zlecenie osób trzecich.

Nieruchomości, wartości niematerialne i prawne o charakterze inwestycji długoterminowych nie podlegają umorzeniom i amortyzacji.

Do długoterminowych aktywów finansowych kwalifikujemy służące trwałej lokacie środków pieniężnych tzn. na dzień bilansowy przekraczającej rok od tej daty.:

- udziały i akcje,
- inne długoterminowe papiery wartościowe obejmują: bony skarbowe, obligacje, listy zastawne, skrypty dłużne, certyfikaty inwestycyjne, jednostki funduszy powierniczych itp., służące uzyskaniu korzyści finansowych o terminie wykupu późniejszym niż rok od dnia bilansowego, które przeznaczone są na długoterminowe lokaty. Wykup tych papierów wartościowych nastąpi zatem najwcześniej w zaprzyszłym roku, licząc od dnia bilansowego, przy czym na dzień sporządzenia bilansu nie przewiduje się w roku następującym po obrotowym ich sprzedaży. Gdyby przewidywano ich rychłą sprzedaż, należałoby zaliczyć je do majątku obrotowego – papiery wartościowe przeznaczone do obrotu,
- udzielone pożyczki długoterminowe,
- inne długoterminowe aktywa finansowe, np. lokaty zawarte na okres dłuższy niż rok oraz naliczone od nich odsetki zapadłe po tym okresie.

II WYCENA INWESTYCJI DŁUGOTERMINOWYCH

Inwestycje długoterminowe wycenia się w księgach rachunkowych według cen nabycia (po powiększeniu o koszty zakupu, w tym opłaty sądowe, skarbowe, notarialne).

W odniesieniu do udziałów, jak i akcji wycena następuje w cenach nabycia, tj. w przypadku ich zakupu lub wniesienia do spółki jako aporty pieniężne – w wysokości rzeczywiście wydatkowanych na ten cel środków pieniężnych (także, jeżeli nominalna wartość akcji lub udziałów jest wyższa lub niższa od sum za nie zapłaconych), powiększonych o ewentualne opłaty związane z udziałem w spółce, jak. np. notarialne, skarbowe, sądowe, jeżeli obciążają one nabywcę udziałów lub akcji.

Udzielone pożyczki wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

Odpisu wyrażającego trwałą utratę wartości inwestycji, zaliczanych do aktywów trwałych, dokonuje się nie później niż na koniec okresu sprawozdawczego. Trwała utrata następuje wtedy, kiedy istnieje duże prawdopodobieństwo, że inwestycja długoterminowa nie przyniesie w przyszłości, w znaczącej części lub w całości, przewidywanych korzyści ekonomicznych.

W bilansie o kwotę różnicy, figurującą na koncie odpisów aktualizujących wartość inwestycji długoterminowych (079), zmniejsza się wartość udziałów i akcji, wykazując w cenie nabycia, a tym samym ujednolicając wycenę akcji czy udziałów.

Wartość udziałów i akcji pomniejsza się o odpis uwzględniający trwałą utratę ich wartości, dokonywany w ciężar kosztów finansowych (Wn 751, Ma 079). W sytuacji, gdy nie występują już okoliczności, które spowodowały trwałą utratę wartości następuje przywrócenie pierwotnej wartości danej inwestycji długoterminowej (Wn 079 Ma 750 oraz storno czerwone dla czystości obrotu Wn 079 Ma 079).

Dokonanie odpisu na skutek trwałej utraty wartości udziałów lub akcji nie jest podatkowo uznawane.

Papiery wartościowe wycenia się według cen nabycia, łącznie z prowizjami biur maklerskich oraz opłatami uiszczanymi przy zakupie, przy uwzględnieniu ewentualnej trwałej utraty wartości.

Długoterminowe dłużne papiery wartościowe, są to papiery wartościowe reprezentujące wierzytelności pieniężne na sumy oznaczone, płatne we wskazanych terminach, dających z góry ustalony dochód, jak na przykład obligacje, listy zastawne, skrypty dłużne, bony skarbowe, bony bankowe, w momencie zakupu wycena następuje według cen nabycia, pomniejszonych o objęte ceną odsetki lub dyskonto, które zwiększają koszty finansowe (Wn 751).

Na dzień bilansowy wycenia się je według możliwych do uzyskania za nie cen sprzedaży, a więc z uwzględnieniem zarówno narosłych w tym czasie odsetek, jak i skutków wahań kursów giełdowych danych papierów (Wn 030, Ma 750).

Jeżeli określenie na dzień bilansowy ceny sprzedaży tych papierów sprawia trudności, można ją ustalić, dodając do ceny nabycia narosłe od tej daty do dnia bilansowego odsetki (Wn 030, Ma 750). Jeżeli natomiast nastąpiła trwała utrata wartości papieru wartościowego, co w przypadku dłużnych papierów sygnalizuje obniżona cena jego sprzedaży, należy zaewidencjonować odpis z tytułu trwałej utraty wartości w ciężar kosztów finansowych (Wn 751, Ma 079).

Konto 070 – Umorzenia środków trwałych

Umorzenie nalicza się i księguje od wszystkich zaewidencjonowanych wartości początkowych poszczególnych środków trwałych. Jedynie wyjątek stanowią grunty, których nie amortyzuje się i nie umarza. Odpisy umorzeniowe oblicza się od wartości początkowej środka trwałego, przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych wykazanych w załączniku, do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Wysokość odpisów umorzeniowych środków trwałych ustala się w tabelach amortyzacyjnych dla każdego obiektu inwentarzowego oddzielnie.

Należy prowadzić tabele amortyzacyjne dla:

- środków trwałych - umarzanych miesięcznie,
- środków trwałych amortyzowanych jednorazowo tj. w 100 %.

W tabelach amortyzacyjnych wpisuje się na przestrzeni danego roku wszelkie przychody i rozchody środków trwałych wpływające na zwiększenie lub zmniejszenie zarówno środków trwałych oraz zmianę naliczonych kwot amortyzacji.

Stawki umorzeniowe równają się stawkom amortyzacyjnym. Umorzenie przypadające na jeden miesiąc oblicza się dzieląc przez 12 kwotę rocznych odpisów amortyzacyjnych.

Umorzenie nalicza się w równych ratach co miesiąc, począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek trwały przyjęto w używanie do końca miesiąca,

w którym następuje zrównanie sumy odpisów amortyzacyjnych z ich wartością początkową lub, w którym postawiono je w stan likwidacji, zbyto lub stwierdzono ich niedobór. Suma odpisów amortyzacyjnych obejmuje zarówno odpisy uznawane jak i nie uznawane za koszt uzyskania przychodu w świetle ustawy podatkowej.

Na dzień przyjęcia środka trwałego do używania należy ustalić okres lub stawkę jego amortyzacji. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacji środków trwałych powinna być przez jednostkę okresowo weryfikowana, powodując odpowiednią korektę dokonywanych w następnych latach obrotowych odpisów amortyzacyjnych.

Przyjmuje się następujące zasady amortyzacji składników majątku trwałego w kole łowieckim:

- a) Środki trwałe przejęte ze środków trwałych w budowie o cenie nabycia lub koszcie wytworzenia równym lub wyższym od dolnej granicy wartości środków trwałych określonej przez ustawę o podatku dochodowym od osób prawnych, amortyzowane są metodą liniową według stawek zgodnych z ustawą o podatku dochodowym od osób prawnych.
- b) Środki trwałe zakupione jako używane oraz otrzymane aportem lub ulepszone amortyzuje się według indywidualnie ustalonych stawek odzwierciedlających możliwość faktycznego okresu użytkowania środka trwałego. Dla celów podatkowych należy wziąć pod uwagę odpowiednie przepisy prawa podatkowego określone w artykule 16j ustawy o podatku dochodowym.
- d) Grunty własne nie podlegają amortyzacji.
- e) Prawo wieczystego użytkowania gruntów oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu.
- f) Ujawnione w trakcie inwentaryzacji środki trwałe, nie objęte ewidencją bilansową traktuje się jako nadwyżki inwentaryzacyjne i wycenia według wartości godziwej - aktualnej ceny rynkowej i amortyzuje proporcjonalnie do okresu ich ekonomicznej przydatności.

Odpisy amortyzacyjne od ujawnionych środków trwałych nie objętych dotychczas ewidencją księgową nalicza się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym środki te zostały wprowadzone do ewidencji.

Korekty odpisów dokonanych w nieprawidłowej wysokości oblicza się tylko za rok obrotowy, w którym ujawniono takie sytuacje.

W przypadku zmiany technologii produkcji, przeznaczenia do likwidacji, wycofania z używania lub innych przyczyn powodujących trwałą utratę wartości środka trwałego dokonuje się odpowiedniego odpisu aktualizującego w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych.

Odpisy aktualizujące wartość środków trwałych, dotyczące środków trwałych, których wycena została zaktualizowana na podstawie odrębnych przepisów, zmniejszają odniesione na fundusz z aktualizacji wyceny różnice spowodowane tą aktualizacją. Ewentualną nadwyżkę odpisu aktualizującego nad różnicami z aktualizacji wyceny zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych.

W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu z tytułu trwałej utraty wartości, równowartość całości lub odpowiedniej części uprzedniego odpisu zwiększa wartość środków trwałych, a drugostronnie podlega zaliczeniu do pozostałych przychodów operacyjnych, bądź - w przypadku uprzednio aktualizowanych środków trwałych - na Fundusz z aktualizacji wyceny.

Konto 070 wykazuje saldo Ma, które oznacza wysokość dotychczasowego umorzenia środków trwałych.

Analityka prowadzona jest analogicznie jak dla konta 010.

Konto 075 – Umorzenia wartości niematerialnych i prawnych.

Od wszystkich ujętych w księgach tytułów wartości niematerialnych i prawnych, także przejętych nieodpłatnie, dokonuje się amortyzacji. Okres amortyzacji ustala się uwzględniając przewidywany czas gospodarczego wykorzystania prawa.

Na dzień przyjęcia wartości niematerialnej i prawnej do używania należy ustalić okres lub stawkę amortyzacji. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacji powinna być przez jednostkę okresowo weryfikowana, powodując odpowiednią korektę dokonywanych w następnych latach obrotowych odpisów amortyzacyjnych.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się proporcjonalnie do upływu czasu (metodą liniową), bez przerwy w ciężar kosztów:

- w równych ratach miesięcznych, określonych przed rozpoczęciem odpisów
- począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dany tytuł przyjęto do używania,
- do końca miesiąca, w którym następuje zrównanie dokonanych (narastająco) odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) z wartością początkową tytułu, lub w którym następuje sprzedaż tytułu bądź stwierdzono, że tytuł – mimo, iż nie został w pełni odpisany – nie reprezentuje już wartości.

Gdy określone prawa wygasły lub są nieprzydatne gospodarczo przed pełnym ich zamortyzowaniem, dokonuje się odpisu aktualizującego, w wysokości figurującej w księgach wartości netto tytułu w pozostałe koszty operacyjne (Wn 761).

Konto 079 - Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe

Konto służy do ewidencji odpisów aktualizujących wartość inwestycji długoterminowych, ujętych na koncie 030 – w szczególności z tytułu trwałej utraty ich wartości.

Odpisu wyrażającego trwałą utratę wartości inwestycji, zaliczanych do aktywów trwałych, dokonuje się nie później niż na koniec okresu sprawozdawczego. Trwała utrata następuje wtedy, kiedy istnieje duże prawdopodobieństwo, że inwestycja długoterminowa nie przyniesie w przyszłości, w znaczącej części lub w całości, przewidywanych korzyści ekonomicznych.

Odpisy te obciążają koszty finansowe. Natomiast wzrost wartości danej inwestycji długoterminowej, której wycena była uprzednio obniżona na skutek trwałej utraty jej wartości, w ciężar kosztów finansowych, powoduje zwiększenie przychodów finansowych.

Konto 080 – Środki trwałe w budowie

I INFORMACJE OGÓLNE

Konto 080 służy do ewidencji stanu zwiększeń bądź zmniejszeń środków trwałych w budowie, a także do rozliczenia tych kosztów na uzyskane efekty. Konto 080 służy również do rozliczenia nabywanych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.

Pod pojęciem środków trwałych w budowie rozumie się ogół poniesionych kosztów pozostających w bezpośrednim związku z nie zakończoną jeszcze budową, montażem lub przekazaniem do używania nowego lub ulepszanego już istniejącego środka trwałego.

Do kosztów tych zalicza się wszystkie koszty, począwszy od momentu rozpoczęcia i przygotowania do realizacji danej budowy (nabycia, montażu), aż do jej zakończenia tzn. do momentu przekazania do używania kompletnego środka trwałego.

Niezależnie od kosztów związanych z budową lub nabyciem rzeczowych składników majątku trwałego w postaci środków trwałych, do kosztów środków trwałych w budowie zwiększających wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego znajdującego się w używaniu, zalicza się **koszty ulepszenia** (przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji), które powodują, że wartość użytkowa środka trwałego po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przez niego, przy przyjęciu do używania wartość użytkową mierzoną:

- okresem używania,
- zdolnością wytwórczą,
- jakością produktów uzyskiwanych za pomocą ulepszanego środka trwałego,
- kosztami eksploatacji,
- powierzchnią lub komfortem,
- lub innymi miarami np. poprawą ochrony środowiska, poprawą warunków BHP itp.

Do wydatków na ulepszenie środków trwałych (pismo MF nr PO3/722-160/94 z 13.03.1995 r) zalicza się wydatki na ich:

- **przebudowę**, czyli zmianę (poprawienie) istniejącego stanu środków trwałych na inny,

- **rozbudowę**, tj. (powiększenie) składników majątkowych, w szczególności zaś budynków i budowli, linii technologicznych itp.,
- **rekonstrukcję**, tj. odtworzenie (odbudowanie) zużytych całkowicie lub częściowo składników majątkowych,
- **adaptację**, tj. przystosowanie (przerobienie) składnika majątkowego do wykorzystania go w innym celu, niż wskazywało jego pierwotne przeznaczenie, albo nadanie temu składnikowi nowych cech użytkowych,
- **modernizację**, tj. unowocześnienie środków trwałych,
- nabycie części składowych i peryferyjnych powodujące ulepszenie, zwiększając wartość początkową środka trwałego tylko wówczas, gdy ich jednostkowa cena nabycia przekracza 3 500 zł.

Odsetki od niewykorzystanych środków na finansowanie budowy zgromadzonych na rachunku bankowym np. pochodzących z dotacji lub kredytu **zmniejszają** koszt środków trwałych w budowie (**Wn konto 133, Ma 080**).

Efektom rozliczenia budowy obiektów jest wartość aktywów trwałych w postaci środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych.

Konta pozabilansowe

Konto 090 – Środki trwale w likwidacji

Konto 090 służy do pozabilansowej ewidencji wartości początkowej środków trwałych postawionych w stan likwidacji na skutek zużycia lub zniszczenia, do czasu przeprowadzenia ich fizycznej likwidacji.

Konto 091 – Środki trwale dzierżawione

Konto 091 służy do pozabilansowej ewidencji wartości początkowej obcych środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, jeżeli zgodnie z przepisami obiekty te są zaliczane do składników majątku ich właściciela (wynajmującego, wydzierżawiającego) i przez niego amortyzowane.

Konto 092 – Inne obce środki trwałe

Konto 092 służy do pozabilansowej ewidencji wartości początkowej obcych środków trwałych, będących w posiadaniu jednostki na zasadach innych niż umowa dzierżawy, najmu lub leasingu – np., pożyczenie, przechowanie.

Konto 093 – Grunty w wieczystym użytkowaniu

Konto 093 służy do pozabilansowej ewidencji wartości początkowej wieczystego użytkowania gruntów, na które to grunty nie zostały wycenione wg wartości godziwej.

Konto 094 – Niskowartościowe środki trwałe

Konto 094 służy do pozabilansowej ewidencji niskocennych składników rzeczowego majątku trwałego o niskiej cenie jednostkowej, których stosownie do ustaleń zakładowego planu kont nie zaliczono do środków trwałych lecz odpisano w ciężar kosztów zużycia materiałów, ale uznano za wskazane ujęcie ich w ewidencji pozabilansowej. Zapisy na koncie 094 oraz ewidencja ilościowa prowadzona przez komórkę merytoryczną ma na celu kontrolowanie zużycia oraz egzekwowania odpowiedzialności osób, którym te składniki powierzono. Konto obciąża się w chwili zakupu niskocennych składników majątku, jeżeli są zdane do samodzielnego działania, będą używane powyżej jednego roku oraz w cenie nabycia niższej niż dolna granica dla środków trwałych. np. kalkulator, telefon komórkowy.

1. Zespół 1 - Środki pieniężne, kredyty bankowe i inne krótkoterminowe aktywa finansowe

I INFORMACJE OGÓLNE

Konta zespołu 1 służą do ewidencji:

a) inwestycji krótkoterminowych w postaci:

- znajdujących się w kasie i banku środków pieniężnych,
- środków pieniężnych w drodze pomiędzy kasą koła łowieckiego zewnętrzną np. bankiem,

- krajowych i zagranicznych środków pieniężnych, ulokowanych na rachunkach w bankach

Zadaniem kont zespołu 1 jest odzwierciedlenie operacji pieniężnych i stanu gotówki, weksli i czeków obcych, udziałów i akcji, innych krótkoterminowych aktywów finansowych i ich odpisów, innych inwestycji krótkoterminowych i ich odpisów oraz obrotów i stanów rachunków bankowych wyrażających należności lub zobowiązania z tytułu lokat lub kredytów bankowych. Pod pojęciem **aktywów finansowych** należy rozumieć: aktywa pieniężne, instrumenty kapitałowe wyemitowane przez inne jednostki, a także wynikające z kontraktu prawo do otrzymania aktywów pieniężnych lub prawo do wymiany instrumentów finansowych z inną jednostką na korzystnych warunkach.

Pod pojęciem **aktywów pieniężnych** należy rozumieć aktywa w formie krajowych środków płatniczych, walut obcych i dewiz. Obejmują one również inne aktywa finansowe, a w szczególności naliczone odsetki od aktywów finansowych. Jeżeli aktywa te są płatne lub wymagalne w ciągu 3 miesięcy od daty ich otrzymania, wystawienia, nabycia lub założenia (lokaty), to na potrzeby rachunku przepływów pieniężnych zalicza się je do środków pieniężnych.

1.1. Konto 100 – Kasa

Konto 100 przeznaczone jest do ewidencji wszystkich operacji gotówkowych oraz stanu gotówki znajdującej się w kasie koła łowieckiego.

Wszelkie operacje kasowe powinny być udokumentowane dowodami źródłowymi lub zastępczymi dowodami kasowymi (asygnaty "KP"- kasa przyjmie oraz "KW" - kasa wypłaci). Opis i zasady stosowania dokumentów kasowych zawiera instrukcja kasowa.

Niedopuszczalne jest stosowanie prowizorycznych pokwitowań. Przeprowadzone operacje kasowe powinny być ujęte w dziennych (miesięcznych) raportach kasowych, do których dołączane są źródłowe dowody przychodu i rozchodu.

Konto 100 może wykazywać wyłącznie saldo **Wn**.

1.1.1. Konto 101 – Kasa walut obcych

Konto 101 służy do ewidencji zagranicznych środków pieniężnych znajdujących się w kasie koła łowieckiego

Ewidencję prowadzi się w złotych polskich /PLN/.

Konto 101 może wykazywać wyłącznie saldo **Wn**, które wyraża stan zagranicznych środków pieniężnych wyrażonych w walucie krajowej.

1.1.2. Konto 130 – Rachunek rozliczeniowy

Konto 130 przeznaczone jest do ewidencji środków pieniężnych na bieżących rachunkach bankowych koła łowieckiego.

Zapisy na koncie 130 dokonywane są pod datą wyciągu bankowego, wyłącznie na podstawie dowodów otrzymywanych z banku wraz z wyciągiem bankowym.

Powinna być zachowana pełna zgodność zapisów (obrotów i sald) konta 130 między księgowaniami banku a księgowością koła łowieckiego.

Ewentualne pomyłki czy błędy wyciągów bankowych powinny być ujęte na koncie

240 Inne rozrachunki i rozliczone na podstawie korekty zawartej w następnych wyciągach bankowych, będącej skutkiem postępowania wyjaśniającego.

Dowody wpłat jednorodnych, tj. dotyczących wpłat z jednego tytułu można grupować i księgować zbiorczo. Po stronie **Wn** konta 130 ewidencjonuje się wszelkie wpływy na rachunek bankowy, a po stronie **Ma** - wszelkie rozchody z tego rachunku.

Koła łowieckie dokonują księgowania na koncie 130 z podziałem na wykaz banków.

Zapisy na koncie dokonywane są na podstawie wyciągów bankowych i dołączonych do nich dowodów przychodu i rozchodu. **Konto 130** obciąża się miesięczną sumą wpłat gotówkowych

i bezgotówkowych na bieżące rachunki bankowe, a uznaje się miesięczną sumą wypłat gotówkowych i bezgotówkowych z bieżących rachunków bankowych.

Konto 130 powinno wykazywać tylko saldo **Wn** - oznaczające stan środków pieniężnych. Ewentualne ujemne saldo na rachunku bieżącym traktuje się w bilansie jako składnik kredytów krótkoterminowych.

1.1.3. Konto 132 – Rachunek lokat bankowych

Konto 132 przeznaczone jest do ewidencji środków pieniężnych na rachunkach lokat bankowych koła łowieckiego.

1.1.4. Konto 145 – Środki pieniężne w drodze

Środki pieniężne w drodze w kole łowieckim są to sumy pieniężne, które podlegają przemieszczeniu na inne konta np. z kasy na rachunek bankowy i odwrotnie oraz między różnymi rachunkami bankowymi przez czas od dnia rozchodowania z jednego konta do dnia wpływu na docelowe konto. Są to środki pieniężne, które znajdują się poza kołem łowieckim na koniec każdego miesiąca, czyli sum w drodze, które zostały wysłane w formie przelewów, a nie doszły jeszcze do miejsca przeznaczenia.

2. Zespół 2 – Rozrachunki i roszczenia

Konta zespołu 2 służą do ewidencji wszelkich krajowych i zagranicznych rozrachunków i roszczeń, tj. należności kwestionowanych przez kontrahentów w całości lub części, w tym także uznanych za sporne wobec skierowania roszczenia na drogę postępowania sądowego (łącznie z upadłością i likwidacją).

Ewidencja szczegółowa prowadzona do kont zespołu 2 powinna umożliwić wyodrębnienie poszczególnych grup należności, roszczeń, zobowiązań i rozliczeń z podziałem według pozycji bilansu i kontrahentów oraz – jeżeli wyrażone są w walutach obcych – według poszczególnych walut, a także ustalenie ich wartości w walucie polskiej. Dodatkowe zadania ewidencji szczegółowej zostały określone w wyjaśnieniach do poszczególnych kont.

Podział na dzień bilansowy należności i zobowiązań na długo- i krótkoterminowe następuje drogą analizy zapisów poszczególnych kont.

2.1.1. Konta 200 i 201 służą do ewidencji wszelkich krajowych i zagranicznych rozrachunków związanych ze sprzedażą produktów (wyrobów gotowych, usług), towarów i materiałów, jak też kaucji gwarancyjnych zatrzymanych z należności dostawców przez odbiorców. Na kontach 200 i 201 ewidencjonuje się zarówno rozrachunki z tytułu należności głównej, jak i ubocznej w stosunku do niej, jak np. odsetki za zwłokę, kary, grzywny, odszkodowania. Konta 200 i 201 obciąża się za powstałe z tytułu sprzedaży należności i roszczenia (Ma konta 701, 705, 710 i ewentualnie 840), a uznaje za spłatę tych należności i roszczeń (Wn konta zespołu 1) oraz ich zmniejszenia (Wn konta 701, 705, 710 i ewentualnie 840). O ile rozrachunki dotyczą także należnych odsetek za zwłokę, to ich księgowanie następuje drugostronnie na koncie 750.

Należności od odbiorców umorzone, przedawnione oraz uznane za nieściągalne odpisuje się na pozostałe koszty operacyjne (konto 761), a jeżeli uprzednio utworzono na nie rezerwę, to w jej ciężar (konto 840). Należności umorzone w ramach postępowania upadłościowego, ugodowego lub układowego – jeżeli nie utworzono na nie uprzednio rezerwy – obciążają konto 771.

Różnice kursowe powstałe przy zapłacie należności wyrażonych w walutach obcych przenosi się z konta 201 na konto 750 lub 751. Natomiast różnice kursowe powstałe przy ustalaniu na dzień bilansowy aktualnej wartości należności z tytułu nie zakończonych jeszcze rozrachunków przenosi się: nadwyżkę ujemnych różnic nad dodatnimi dotyczącą jednej waluty, w ciężar kosztów finansowych (konto 751), zaś nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi – na dobro przychodów przyszłych okresów (konto 845), wykorzystując do tego rozliczenia konto 240.

Konta 200 i 201 wykazują w zasadzie salda debetowe, oznaczające stan należności z tytułu sprzedaży. Jeżeli na tych kontach figurują zaliczki przyjęte na poczet przyszłych dostaw lub wpłaty odbiorców przewyższające ich zobowiązanie, wówczas konta te wykazują również salda kredytowe.

2.1.2. Konta 202 i 203 służą do ewidencji wszelkich krajowych i zagranicznych rozrachunków i roszczeń związanych z zakupem materiałów, towarów i usług oraz pobranych (zatrzymanych) kaucji gwarancyjnych. Na kontach tych ewidencjonuje się zarówno rozrachunki z tytułu należności głównej, jak i ubocznej w stosunku do niej, jak np. odsetki za zwłokę, kary, grzywny i odszkodowania.

Konta 202 i 203 uznaje się za zobowiązania powstałe z tytułu zakupu materiałów, towarów i usług przeznaczonych do zużycia lub sprzedaży (Wn konta zespołu 3, 4 lub 5 oraz konta 640, 641, 642, 644 i 850, 851), a obciąża z tytułu spłaty zobowiązań (Ma konta zespołu 1) oraz ich zmniejszenia (Ma konta zespołu 3, 4 lub 5 oraz konta 640, 641, 642, 644 i 850, 851).

O ile rozrachunki dotyczą odsetek za zwłokę, to ich księgowanie następuje na koncie 751.

Zobowiązania umorzone i przedawnione stanowią pozostałe przychody operacyjne, odpisywane na stronę Ma konta 760; umorzenie zobowiązań następujące w ramach postępowania upadłościowego, ugodowego lub układowego odpisuje się na stronę Ma konta 770.

Różnice kursowe powstałe przy zapłacie zobowiązań wyrażonych w walucie obcej przenosi się na konto 750 lub 751. Natomiast różnice kursowe powstałe przy ustalaniu na dzień bilansowy aktualnej wartości zobowiązań z tytułu nie zakończonych jeszcze rozrachunków przenosi się: nadwyżkę ujemnych różnic nad dodatnimi dotyczącą jednej waluty w ciężar kosztów finansowych (konto 751), zaś nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi na dobro przychodów przyszłych okresów (konto 845), wykorzystując do tego konto 240.

Konta 202 i 203 wykazują w zasadzie salda kredytowe, oznaczające stan zobowiązań z tytułu dostaw. Jeżeli na kontach tych figurują zaliczki udzielone dostawcom na poczet przyszłych dostaw lub zatrzymane kaucje gwarancyjne bądź dokonano wpłat przewyższających zobowiązanie, wówczas konta te wykazują również salda debetowe.

Konto 220 Rozrachunki publicznoprawne, służy do ewidencji rozrachunków z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych, podatku rolnego, podatku od nieruchomości, podatku od środków transportowych, opłat skarbowych, ceł, składek ZUS i z innych tytułów, do których stosuje się przepisy o zobowiązaniach podatkowych.

Konto 220 obciąża się za powstałe należności oraz spłatę i zmniejszenia zobowiązań, a uznaje za powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności.

W szczególności na stronie Ma konto 220 księguje się stanowiący zobowiązania podatkowe:

- zarachowany podatek dochodowy od osób prawnych (Wn konto 870),
- naliczony z urzędu podatek dochodowy za lata ubiegłe (Wn konto 870, także w razie wniesienia odwołania),
- zarachowany podatek od wynagrodzeń (Wn konto 230, 234),
- zarachowane podatki i opłaty obciążające koszty działalności (Wn konto 403 i zespół 5),
- zarachowane składki ZUS i podobne obciążenia.

Na stronie Wn konta 220 księguje się:

- wypłaty świadczeń ZUS (Ma konto 100, 230),

2.1.4. Konto 221 Rozliczenie VAT naliczonego służy do ewidencji po stronie Wn i rozliczenia z tytułu naliczonego w fakturach VAT obcych podatku VAT (Ma konta 300, 303, 305, 202, 203, 240).

Konta te wykazuje tylko saldo debetowe przenoszone w końcu miesiąca na konto 223.

2.1.5. Konto 222 Rozliczenie VAT należnego służy do ewidencji po stronie Ma:

- należnego podatku VAT zarachowanego w fakturach VAT oraz naliczony przez kasy fiskalne (Wn konto 100, 130, 200, 201, 240, 840),

- należnego podatku VAT naliczonego od czynności zrównanych ze sprzedażą, obciążający jednostkę (Wn konto 401 lub zespół 5 lub konto 761),
 - naliczony sankcyjny podatek VAT (Wn konto 761, także w razie wniesienia odwołania),
- Konto 222 wykazuje tylko saldo kredytowe przenoszone w końcu miesiąca na konto 223.

2.1.6. Konto 223 Podatek VAT do rozliczenia z Urzędem Skarbowym służy do przeniesienia zapłaty lub ewidencji zwrotu podatku od towarów i usług (Wn / Ma konta 100, 130)

2.1.7. Konto 224 Pozostałe rozrachunki publicznoprawne służy do ewidencji operacji związanych z pozostałymi opłatami, podatkami obciążającymi jednostkę. W szczególności po stronie Wn księgujemy:

- otrzymane dotacje (Ma konto 760, 840),
- należny zwrot cła w przypadku eksportu (Ma konto 701, 705),
- należny zwrot podatku akcyzowego, podatku VAT należnego za lata ubiegłe (Ma konto 760, 770).

Po stronie Ma ewidencjonujemy:

- zarachowany podatek akcyzowy (Wn konto 401 lub zespół 5),
- zarachowane opłaty celne pobierane przy imporcie rzeczowych składników majątku (Wn konto zespołu 0, 3, 4, lub 5)
- zarachowane podatki i opłaty obciążające koszty działalności (Wn konto 403 lub zespół 5) lub zwiększające wartość nabycia zakupionych składników majątkowych Wn konta 010, 020, 080.

Ewidencja szczegółowa kont związanych z rachunkami publicznoprawnymi powinna zapewnić ustalenie stanu należności lub zobowiązań z każdego tytułu rozrachunków publicznoprawnych oraz instytucji, z którą rozrachunki te występują.

Konta te wykazują dwa salda. Saldo debetowe oznacza stan należności, natomiast saldo kredytowe – stan zobowiązań.

2.1.8. Konto 230 Rozrachunki z pracownikami z tytułu wynagrodzeń służy do ewidencji należności lub zobowiązań z tytułu wynagrodzeń za pracę należnych w pieniądzu, w tym również wypłaconych świadczeń urlopowych, lub w naturze wobec pracowników i osób wykonujących pracę na podstawie stosunków pracy, pracy nakładczej, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy agencyjnej itp.

Po stronie Ma konta 230 księguje się zobowiązania powstałe z tytułu wynagrodzeń (Wn konto 404 lub konto zespołu 5, konto 820, 850 i ewentualnie 080).

Po stronie winien konta 230 księguje się zmniejszenie zobowiązań z tytułu wynagrodzeń Ma konto 100, 131, 234).

2.1.9. Konto 234 Pozostałe rozrachunki z pracownikami służy do ewidencji wszelkich innych należności jak też roszczeń i zobowiązań wobec pracowników i osób wykonujących pracę na rzecz jednostki.

Po stronie Wn księguje się powstałe należności np. z tytułu sum do rozliczenia (Ma konto 100, 140, 230), wykorzystywania pożyczek mieszkaniowych (Ma konto 100, 131), roszczeń oraz ich spłaty.

Po stronie Ma księguje się zobowiązania powstałe z innych tytułów niż wynagrodzenia oraz spłatę i zmniejszenie uprzednio zarachowanych należności (roszczeń) (Wn konta zespołu 4, 5, konto 100, 131, 300).

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 230, 234 powinna zapewnić ustalenie – według pracowników – stanu należności (roszczeń) lub zobowiązań z tytułu wynagrodzeń za pracę, podatku dochodowego od osób fizycznych przypadającego od pracowników, dla których jednostka jest płatnikiem podatku i pozostałych tytułów rozrachunków z pracownikami. Konta 230, 234 mogą wykazywać dwa salda. Saldo debetowe oznacza stan należności, zaś saldo kredytowe – stan zobowiązań.

2.1.10. Rozrachunki konta 235, 236 Rozliczenie niedoborów i szkód i rozliczeń nadwyżek służą do rozliczenia niedoborów, szkód i nadwyżek. Sposób ich rozliczenia zależy od zakwalifikowania do:

- dopuszczalnych wynikających np. z błędów pomiaru (Wn konto 401 i zespół 5),
- przewyższających dopuszczalne, lecz nie dochodzone na mocy decyzji kierownika jednostki (Wn konto 761),
- dochodzonych od osób winnych (Wn konta 234, 240), jeżeli dochodzona suma jest wyższa od niedoboru lub szkody, to różnicę ujmuje się na stronie Ma konta 240).

2.1.11. Pozostałe rozrachunki przeznaczone jest do ewidencji krajowych i zagranicznych roszczeń oraz zobowiązań nie objętych ewidencją na kontach 200, 201, 202, 203, w tym także z tytułu sprzedaży i zakupu środków trwałych (inwestycji), wartości niematerialnych i prawnych oraz innych składników majątkowych nie stanowiących przedmiotu działalności operacyjnej. Konto 240 może być również wykorzystane do ewidencji otrzymanych, oraz udzielonych pożyczek i różnego rodzaju rozliczeń.

Konto 240 obciąża się za powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a uznaje za powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń. Różnice kursowe dotyczące należności lub zobowiązań wyrażonych w walutach obcych księguje się według zasad określonych przy koncie 200 i 201.

2.1.12. Konto 245 Rozrachunki z członkami służą do ewidencji rozrachunków koła z jego członkami. Po stronie Wn księguje się naliczenie należności koła od członków: składek członkowskich, składek PZŁ, wpisowego (Ma konto 700) oraz innych należności np. za pobrane tusze ubitej zwierzyny na użytek własny (Ma konta 701, 222).

Po stronie Ma księguje się naliczenie zobowiązań koła wobec członka z tytułu zarachowania częściowego zwrotu kosztów polowania (Wn konto 409) oraz spłatę i zmniejszenie uprzednio zarachowanych należności (Wn konta 100, 130, 240)

Ewidencja szczegółowa prowadzona do kont 235, 236, 240, 244, 245 powinna zapewnić ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów oraz według kontrahentów, umożliwiając na dzień bilansowy podział tych należności i zobowiązań na długo- i krótkoterminowe. Należności i zobowiązania zagraniczne ujmuje się według poszczególnych kontrahentów i walut.

Konta te mogą wykazywać dwa salda. Saldo debetowe oznacza stan należności i roszczeń, zaś saldo kredytowe – stan zobowiązań.

3. Zespół 3 – Materiały i towary

Konta zespołu 3 służą do ewidencji:

- zapasów materiałów (konta 310, 315),
- zapasów towarów (konta 330, 335),
- rozliczenia zakupu materiałów (konto 300),
- rozliczenia zakupu towarów (konto 303),
- rozliczenia zakupu aktywów trwałych,

Na kontach 310, 315, 330, 335 prowadzi się ewidencję zapasów materiałów i towarów znajdujących się w magazynach własnych i obcych.

Zadaniem kont zespołu 3 jest rozliczenie zakupów i związanego z tym podatku VAT oraz ujęcie stanu, przychodów i rozchodów zapasu materiałów i towarów wymienionych według cen ewidencyjnych, określonych w zakładowym planie kont. Dla materiałów i towarów są to zazwyczaj ceny ustalone na poziomie cen nabycia lub zakupu.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do kont 310, 315, 330, 335 winna zapewnić możliwość ustalenia stanu zapasów według miejsc ich znajdowania się i osób, którym powierzono pieczę nad nimi, a w odniesieniu do zapasów materiałów i towarów objętych ewidencją ilościowo-jakościową – także według poszczególnych rodzajów grup i tych zapasów.

Konta 300, 303, 305 służą do ewidencji rozliczenia zakupu materiałów, towarów a także dóbr inwestycyjnych, a w szczególności do ustalenia:

- wartości materiałów i towarów w drodze,
- wartości dostaw nie fakturowanych.

Na kontach tych ujmuje się i rozlicza po stronie Wn:

- faktury dostawców krajowych i zagranicznych łącznie z naliczonym podatkiem VAT (Ma konta 202, 203, 240),
- podatek VAT, podatek akcyzowy i cło pobierane przy imporcie (Ma konto 224).

Po stronie Ma:

- wartość przyjętych dostaw i usług z wyłączeniem naliczonego podatku VAT (Wn konta 010, 020, 080, 310, 315, 330, 335, 850, 851, zespół 4 lub 5; 761, 771),
- naliczony w fakturze podatek VAT,
- do rozliczenia z Urzędem Skarbowym (Wn konto 221),
- nie podlegający zwrotowi lub odliczeniu od podatku należnego (Wn konto zespołu 4 lub 5) oraz dotyczący środków trwałych, inwestycji rozpoczętych i wartości niematerialnych i prawnych (Wn konta 010, 020, 030).

Ponadto za pośrednictwem kont 300, 303, 305 rozlicza się:

- koszty zakupu zawarte w fakturach dostawców (Ma konta 202, 203, a potem Wn konta zespołu 4 lub 640),
- opłaty manipulacyjne policzone przez Urząd Celny przy imporcie dostaw (Ma konto 224, a potem konta zespołu 4 lub 5 i 640),
- reklamacje (sprostowania) dotyczące faktur dostawców (Wn / Ma konta 202, 203, 240 oraz 221).

Do kont 300, 303, 305 można prowadzić ewidencję szczegółową dostosowaną do potrzeb VAT. Konta te mogą wykazywać dwa salda. Saldo debetowe oznacza stan dostaw, w drodze do których zalicza się również objęte fakturą VAT lub rachunkiem zaliczki przekraczającej 50% ceny dostawy, zaś saldo kredytowe – stan dostaw nie fakturowanych.

3.1.2. Na kontach 310 i 315 prowadzi się ewidencję zapasów materiałów, w tym także opakowań i odpadów znajdujących się w magazynach własnych oraz obcych oraz we własnym i obcym przerobie.

Po stronie Wn kont 310, 315 księguje się zwiększenie ilości stanu zapasów materiałów, kosztów przerobu zwrotu z produkcji lub sprzedaży oraz zwroty i odzyski z inwestycji i likwidacji środków trwałych (Ma konto 080, 300, 303, 305 lub 100, 130, 202, 203, 234, 240, 401 lub zespół 5, 760).

Po stronie Ma kont 310, 315 ujmuje się natomiast zmniejszenie ilości stanu zapasów spowodowane: rozchodami na rzecz inwestycji (Wn konto 080), wydaniem deputatów (Wn konto 234), rozchodami do zużycia na potrzeby działalności (Wn konto 401 lub zespołu 5), sprostowaniem wartości na skutek ostrożnej wyceny (Wn konto 761), niedoborami i szkodami (Wn konto 235).

Konta 310 i 315 mają wykazywać tylko salda debetowe, które wyrażają stan zapasów materiałów.

Jeżeli jednostka zrezygnowała z ujmowania na koncie 310 przychodów i rozchodów materiałów, bieżąco odnosząc wartość ich zapasów w ciężar właściwego konta kosztów konta 401 lub właściwe konta zespołu 5 (Ma konta 300, 305 lub 100, 200, 203, 234), to nie rzadziej niż na ostatni dzień każdego kwartału, a przy produkcji rolnej – na dzień bilansowy, pozostałość nie zużytych materiałów podlega spisowi z natury, a stany te wycenia się według zasad określonych w ustawie.

Wycenione pozostałości zapasów wykazuje się jako saldo debetowe konta 310 i 315 (Ma konto 401 lub właściwe konto zespołu 5).

Pod datą ostatniego dnia następnego okresu (np. kwartału) uprzednio ustalone saldo debetowe konta 310 odnosi się odpowiednio w ciężar kosztów (Wn konto 401 lub właściwe konta zespołu 5).

3.1.3. Konto 330, 335 Towary służy do ewidencji zapasów towarów, do których zalicza się także nabyte, a przeznaczone do obrotu grunty, prawa majątkowe itp., nie stanowiące składników majątku trwałego. Ewidencją na tym koncie obejmuje się towary znajdujące się zarówno we własnych magazynach, punktach sprzedaży, punktach przerobu, jak również w magazynach obcych i obcym przerobie.

Po stronie Wn kont 330, 315 księguje się zwiększenia ilości i wartości stanu zapasów towarów, w tym także koszty przerobu oraz zwroty ze sprzedaży (Ma konto 303 lub 100, 131, 202, 203, 234, zespół 5).

Po stronie Ma ujmuje się zmniejszenie ilości i wartości stanu zapasu towarów (Wn konta 761, a także 401 względnie konta zespółu 5 oraz 240).

Konta 330, 335 mogą wykazywać tylko saldo debetowe, które wyraża stan zapasów towarów. Do towarów nie objętych bieżącą ewidencją stosuje się odpowiednio wyjaśnienia dotyczące materiałów, których przychody i rozchody nie są bieżąco ujmowane na kontach 310, 335.

4. Zespół 4 – Koszty według rodzajów i ich rozliczenie.

4.1 Konta zespółu 4 Koszty wg rodzajów i ich rozliczenie są przeznaczone do:

- ewidencji kosztów w układzie rodzajowym (konta od 400 do 409),
- rozliczenia tych kosztów (konto 490).

Nie księguje się na kontach zespółu 4:

- kosztów prostych, w tym również nie podlegającego odliczeniu podatku VAT, obciążających bezpośrednio środki trwałe w budowie (Wn konto 080) lub środki trwałe (Wn konta 010, 020, 030),
- pozostałych kosztów operacyjnych (Wn konto 761),
- kosztów finansowych, w tym również odsetek i prowizji od kredytów (Wn konto 751),
- kosztów prostych związanych z usuwaniem szkód losowych (Wn konto 771 lub 240).

4.1.1. Konto 400 służy do ewidencji kosztów amortyzacji jako planowych odpisów amortyzacyjnych środków trwałych, w tym także odpisywanych jednorazowo, lecz objętych ewidencją na koncie 010, wartości niematerialnych i prawnych oraz długoterminowych aktywów finansowych (z ewentualnym wyodrębnieniem amortyzacji nie stanowiącej kosztów uzyskania). Konta przeciwstawne: 070, 075, 079.

4.1.2. Konto 401 służy do ewidencji kosztów zużycia materiałów, w tym także artykułów spożywczych, karmy, nawozów, repelentów, środków ochrony roślin, paliw i energii oraz wydanych do używania przedmiotów o okresie używania dłuższym niż rok, lecz o niskiej cenie jednostkowej i dlatego nie zaliczanych do środków trwałych. Konta przeciwstawne: zespół 1, 2 konta 300, 310, 315.

4.1.3. Konto 402 służy do ewidencji kosztów usług obcych świadczonych przez inne jednostki, jak np. obróbki obcej, remontowych, transportowych, spedycyjnych, budowlano-montażowych, sprzętowych, łączności, bankowych (prowizje bankowe z wyłączeniem prowizji od kredytów), najmu i dzierżawy, prowadzenia ksiąg rachunkowych i badania bilansów, porad prawnych, badań i ekspertyz, ogłoszeń w środkach masowego przekazu, utrzymania czystości. Konta przeciwstawne: zespół 1, 2.

4.1.4. Konto 403 służy do ewidencji podatków i opłat: podatek akcyzowy, podatek od nieruchomości, podatek od środków transportu i inne podatki lokalne oraz różnego rodzaju opłaty o charakterze podatkowym, np. opłaty skarbowe, opłaty na rzecz PFRON, wynikający z faktur VAT podatek VAT naliczony, nie podlegający zwrotowi lub odliczeniu od podatku należnego, opłaty sądowe, notarialne itp., jeżeli nie zwiększają ceny nabycia składników

majątkowych lub nie wiążą się z postępowaniem sądowym, opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów, nie mające charakteru sankcyjnego opłaty za ochronę środowiska, opłaty administracyjne. Konta przeciwstawne: zespół 1, 2.

4.1.5. Konto 404 służy do ewidencji kosztów wynagrodzeń (pieniężnych i w naturze) za pracę bez względu na charakter stosunku pracy, w tym także z tytułu umowy zlecenia i o dzieło.

Konto przeciwstawne: 230.

4.1.6. Konto 405 służy do ewidencji kosztów świadczeń na rzecz pracowników, jak np. składek z tytułu ubezpieczeń społecznych, Funduszu Pracy, Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych lub świadczeń urlopowych, wypłacanych zamiast odpisów na ten fundusz, dopłat do biletów, kwater, wyżywienia, szkolenia pracowników, wydatków związanych z bhp, ochroną zdrowia. Konto przeciwstawne: 220.

4.1.7. Konto 409 służy do ewidencji innych kosztów prostych nie kwalifikujących się do kosztów wymienionych w pozycjach od 4.1.1. do 4.1.6., jak np. koszty krajowych i zagranicznych podróży służbowych, koszty reprezentacji i reklamy (w podziale na limitowane i nie limitowane), zwroty wydatków za używanie dla potrzeb jednostki pojazdów prywatnych, ekwiwalenty za zużycie przez pracowników własnej odzieży roboczej, środków czystości, narzędzi i sprzętu, ubezpieczenia rzeczowe i osobowe, odprawy pośmiertne i odszkodowania powypadkowe. Konta przeciwstawne: zespół 1, 2.

W ewidencji szczegółowej mogą być także wyodrębnione – w ramach dalszego podziału – inne rodzaje kosztów, jeżeli mają one istotne znaczenie dla jednostki, względnie jeśli jest to niezbędne dla potrzeb sprawozdawczych lub ustalenia podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym. Konta od 400 do 409 mogą wykazywać w ciągu roku obrotowego tylko salda debetowe, które wyrażają wysokość poniesionych kosztów. Salda tych kont przenosi się w końcu roku obrotowego na:

- konto 860 – w przypadku sporządzania rachunku zysków i strat w postaci porównawczej.

4.2. Konto 490 działa różnie, zależnie od tego, czy jednostka prowadzi również konta zespołu 5. Jeżeli jednostka prowadzi wyłącznie konta zespołu 4 (bez kont zespołu 5), to konto 490 służy do:

- okresowego przenoszenia kosztów do ich rozliczenia w czasie (Wn konta 640, 641, 642),
- zmniejszenia rozliczeń międzyokresowych oraz tworzenia rezerwy na koszty (Ma konta 640, 641, 642 – Wn konto 490),
- ujęcia wartości wyrobów gotowych i produkcji nie zakończonej, ustalonych na dzień bilansowy po cenach sprzedaży netto (Wn konto 600).

W ciągu roku obrotowego konto 490 może wykazywać saldo kredytowe. Saldo konta 490 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860. Jeżeli jednostka prowadzi także konta zespołu 5, to po stronie Ma konta 490 księguje się w szczególności zaewidencjonowane na kontach zespołu 4 koszty proste:

- nie podlegające rozliczeniu w czasie, w korespondencji ze stroną Wn właściwego konta zespołu 5,
- przypadające na przyszłe okresy - w korespondencji ze stroną Wn kont 640, 641, 642.

W ciągu roku obrotowego konto 490 może wykazywać saldo kredytowe.

Na koniec roku obrotowego po stronie Wn konta 490 księguje się:

- w razie prowadzenia zarówno kont zespołu 4, jak i kont zespołu 5 – koszty według rodzaju (Ma konta zespołu 4).

Saldo konta 490 pozostałe po dokonaniu wymienionych poprzednio księgowania, przenosi się na konto 860.

5. Zespół 5 – Koszty według typów działalności i ich rozliczenie zgodny z rachunkiem wyników do sprawozdania finansowego

Konto 501 – Koszty działalności łowieckiej

Do konta 501 prowadzi się następującą analitykę:

Konto 501-01 Czynsz dzierżawny obwodów łowieckich

Typowe zapisy strony Wn konta 501- 01

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Koszty związane z rentą dzierżawną, którą koło zobowiązane jest odprowadzić do Urzędów Powiatowych oraz Nadleśnictw Lasów Państwowych (Decyzja o wysokości czynszu i faktury VAT)	490

Typowe zapisy strony Ma konta 501- 01

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeniesienie kosztu na konto „Wynik finansowy” na koniec roku	860

Konto 501-02 Łowieckie zagospodarowanie obwodów

Typowe zapisy strony Wn konta 501- 02

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Łowieckie zagospodarowanie obwodów. Kontem tym ewidencjonujemy koszty związane z budową ambon, czatowni, podchodów, budowa zagród dziczych, stawów rybnych itp. koszty związane z redukcją drapieżników.	490

Typowe zapisy strony Ma konta 501- 02

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeniesienie kosztu na konto „Wynik finansowy” na koniec roku .	860

Konto 501-03 Odszkodowania za szkody w uprawach rolnych

Typowe zapisy strony Wn konta 501- 03

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Odszkodowania łowieckie, gdzie ewidencjonujemy koszty poniesione na wypłatę odszkodowań za szkody wyrządzone przez zwierzynę w uprawach polnych.	490

Typowe zapisy strony Ma konta 501- 03

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeniesienie kosztu na konto „Wynik finansowy” na koniec roku.	860

Konto 501-04 Odszkodowania za szkody w uprawach leśnych

Typowe zapisy strony Wn konta 501- 04

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Odszkodowania łowieckie, gdzie ewidencjonujemy koszty poniesione na wypłatę odszkodowań za szkody wyrządzone przez zwierzynę w uprawach leśnych.	490

Typowe zapisy strony Ma konta 501- 04

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeniesienie kosztu na konto „Wynik finansowy” na koniec roku.	860

Konto 501-05 Koszty obsługi związane z oszacowaniem szkód

Typowe zapisy strony Wn konta 501- 05

Treść operacji	Konta przeciwstawne
-koszty delegacji związanych z szacowaniem szkód	490
-inne koszty związane z szacowaniem	

Typowe zapisy strony Ma konta 501- 05

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeniesienie kosztu na konto „Wynik finansowy” na koniec roku.	860

Konto 501-06 Koszty organizacji polowań zbiorowych

Typowe zapisy strony Wn konta 501- 06

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Organizacja polowań zbiorowych. Są to koszty związane z opłatą za nagankę, transport, wyżywienie uczestników polowania itp.	490

Typowe zapisy strony Ma konta 501- 06

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeniesienie kosztu na konto „Wynik finansowy” na koniec roku.	860

Konto 501-07 Częściowa rekompensata kosztów polowania

Typowe zapisy strony Wn konta 501- 07

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Częściowa rekompensata kosztów polowania – tj częściowy zwrot kosztów, jakie musiał ponieść myśliwy w trakcie pozyskania zwierzyny (dojazd do łowiska, dojazd do punktu skupu, amunicja, ubranie) Obecnie wypłaty te są opodatkowane.	490

Typowe zapisy strony Ma konta 501- 07

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeniesienie kosztu na konto „Wynik finansowy” na koniec roku.	860

Konto 501-08 Pozostałe koszty gospodarki łowieckiej

Typowe zapisy strony Wn konta 501- 08

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Inne koszty związane z gospodarką łowiecką , które nie zostały ujęte w kontach 501-01 do 501-07.	490

Typowe zapisy strony Ma konta 501- 08

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeniesienie kosztu na konto „Wynik finansowy” na koniec roku.	860

Konto 502 – Koszty ochrony środowiska

Do konta 502 prowadzi się następującą analitykę:

Konto 502-01 Hodowlane zagospodarowanie obwodów

Typowe zapisy strony Wn konta 502- 01

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Hodowlane zagospodarowanie obwodów. W przeciwieństwie do konta 501-02, na koncie 502-01 ewidencjonuje się wszystkie koszty na ekologiczne zagospodarowanie obwodów, a więc introdukcja i reintrodukcja zwierzyny, budowa paśników, podsypów, wykładanie budek lęgowych, koszty uprawy poletek żerowych, pasów zaporowych, obrączkowanie ptaków, polepszanie warunków naturalnych bytowania zwierzyny	490

Typowe zapisy strony Ma konta 502- 01

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeniesienie kosztu na konto „Wynik finansowy” na koniec roku.	860

Konto 502-02 Koszty dokarmiania zwierząt

Typowe zapisy strony Wn konta 502- 02

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Dokarmianie zwierzyny tj. zakup karmy, uprawa poletek produkcyjnych (orka, bronowanie, nawozy, wysiew, zbiór na własne potrzeby) Zakup środków ochrony roślin.	490

Typowe zapisy strony Ma konta 502- 02

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeniesienie kosztu na konto „Wynik finansowy” na koniec roku.	860

Konto 502-03 Koszty wynagrodzeń strażników z obciążeniami

Typowe zapisy strony Wn konta 502- 03

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Koszty wynagrodzenia strażników łowieckich z narzutami.	490

Typowe zapisy strony Ma konta 502- 03

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeniesienie kosztu na konto „Wynik finansowy” na koniec roku.	860

Konto 502-04 Pozostałe koszty związane z ochroną środowiska

Typowe zapisy strony Wn konta 502- 04

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Koszty zalesień, zakładanie remiz śródpolnych, koszty współpracy z LOP, SOP, szkołami, policją, służbą leśną, oraz gminami	490

Typowe zapisy strony Ma konta 502- 04

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeniesienie kosztu na konto „Wynik finansowy” na koniec roku.	860

Konto 505 - Koszty działalności rolnej

Konto służy do ewidencji kosztów działalności rolnej koła łowieckiego.

Typowe zapisy strony Wn konta 505

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Koszty poniesione na uprawy rolne, z których zbiór przeznaczony jest na sprzedaż. Są to koszty siewu, uprawy, środki ochrony roślin i koszty zbioru.	490

Typowe zapisy strony Ma konta 505

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeniesienie kosztu na konto „Wynik finansowy” na koniec roku.	860

Do konta syntetycznego 505 należy prowadzić analitykę na każdy rodzaj zasiewu lub obwody.

Konto 510 - Koszty działalności usługowej

Do konta 510 prowadzi się analitykę wg potrzeb, ale minimalny zakres to:

510-01 Koszty związane z pobytem myśliwych dewizowych.

510-02 Koszty pozostałych usług.

Typowe zapisy strony Wn konta 510-01

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Koszty poniesione na zakwaterowanie i wyżywienie myśliwych dewizowych.	490

Typowe zapisy strony Ma konta 510-01

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeniesienie kosztu na konto „Wynik finansowy” na koniec roku.	860

Typowe zapisy strony Wn konta 510-02

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Koszty poniesione na utrzymanie strzelnicy koła, domków myśliwskich, koszty związane z prowadzeniem punktów skupu, oraz koszty związane ze sprzedażą innych usług jak: usługi agrotechniczne usługi transportowe, usługi najmu, dzierżawy itp.	490

Typowe zapisy strony Ma konta 510-02

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeniesienie kosztu na konto „Wynik finansowy” na koniec roku.	860

Konto 550 - Koszty administracyjne

Za koszty administracyjne uznaje się koszty związane z funkcjonowaniem administracji koła łowieckiego

Koszty ewidencjonowania na koncie 550 są rozliczane na koniec roku sprawozdawczego na wynik finansowy. Do konta stosuje się następującą analitykę zgodną z rachunkiem wyników:

550-01 Zużycie materiałów i energii.

550-02 Usługi obce

550-03 Podatki i opłaty

550-04 Wynagrodzenia z narzutami i inne świadczenia

550-05 Amortyzacja

550-06 Pozostałe

Typowe zapisy strony Wn konta 550- 01

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Poniesione koszty wg rodzaju na zakup materiałów biurowych, strzeleckich, książek, czasopism fachowych w tym „Łowca Polskiego” na stan koła oraz innych zużytych na potrzeby organizacji zebrań i szkoleń.	490

Typowe zapisy strony Ma konta 550- 01

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przeksięgowanie kosztów na koniec roku sprawozdawczego.	860

Typowe zapisy strony Wn konta 550- 02

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Poniesione koszty wg rodzaju na zakup usług obcych jak: koszty telefonu będącego własnością koła, koszty usług pocztowych (zakup znaczków), wynajem lokalu na potrzeby walnego zebrania, zakup posiłków na potrzeby walnego zebrania w lokalu gastronomicznym, koszty prowadzenia rachunkowości przez zewnętrzny podmiot uprawniony do prowadzenia ksiąg rachunkowych itp.	490

Typowe zapisy strony Ma konta 550- 02

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przebieganie kosztów na koniec roku sprawozdawczego.	860

Typowe zapisy strony Wn konta 550- 03

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Podatki i opłaty nie związane z gospodarką łowiecką i ochroną środowiska np. podatek od nieruchomości, podatek od środków transportu, nierozliczona część podatku VAT itp.	490

Typowe zapisy strony Ma konta 550- 03

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przebieganie kosztów na koniec roku sprawozdawczego.	860

Typowe zapisy strony Wn konta 550- 04

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Poniesione koszty wynagrodzenia z narzutami księgowego zatrudnionego na umowę o pracę lub umowę zlecenie, nagrody przyznane przez walne zebranie dla osób funkcyjnych w kole i koszty szkoleń tych osób.	490

Typowe zapisy strony Ma konta 550- 04

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przebieganie kosztów na koniec roku sprawozdawczego.	860

Typowe zapisy strony Wn konta 550- 05

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Amortyzacja domku myśliwskiego, jeśli pod tym adresem zarejestrowana jest siedziba koła, amortyzacja sprzętu biurowego, amortyzacja pozostałych środków trwałych, jeżeli nie jest możliwe jej przyporządkowanie np. kosztom gospodarki łowieckiej, rolnej lub ochronie środowiska.	490

Typowe zapisy strony Ma konta 550- 05

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przebieganie kosztów na koniec roku sprawozdawczego.	860

Typowe zapisy strony Wn konta 550- 06

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Poniesione koszty delegacji członków koła związanych z prowadzeniem prac zarządu i komisji rewizyjnej koła innych delegacji członków koła realizujących zadania statutowe zlecone przez zarząd, a nie dające się przyporządkować innym rodzajom działalności, zwroty kosztów używania telefonów przez członków na potrzeby koła po przedłożeniu bilingów rozmów itp.	490

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Przebieganie kosztów na koniec roku sprawozdawczego.	860

6. Zespół 6 – Produkty i rozliczenia międzyokresowe kosztów

Konto 640 – Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupów

Konto 640 służy do ewidencji kosztów zakupu materiałów, surowców i półfabrykatów obcych, towarów handlowych nie objętych ceną zakupu, a ponoszone przez jednostkę do momentu, gdy zapasy te zostaną przekazane po raz pierwszy do magazynu. Są to koszty przewozu, składowania, płace za prace za- i prze- oraz wyładunkowe wraz z narzutami, koszty opakowań nie nadających się do powtórnego użytku, oraz VAT-u naliczonego, nie podlegającego rozliczeniu z urzędem skarbowym, w części dotyczącej zapasu materiałów i towarów.

Konto 641 – Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów operacyjnych

Koszty zaliczane do rozliczeń międzyokresowych czynnych ewidencjonowanych na koncie 641 w szczególności obejmują:

- koszty związane z ponoszonymi z góry opłatami (czynsze, prenumerata, ubezpieczenia majątkowe, opłaty za wieczyste użytkowanie),
- odpis na fundusze specjalne,
- podatek od nieruchomości.

Na stronie Wn konta 641 ewidencjonuje się koszty poniesione w okresie sprawozdawczym, a dotyczące przyszłych okresów.

Na stronie Ma konta 641 ewidencjonuje się odpisy kosztów przypadające na obecny okres sprawozdawczy.

Ewidencja analityczna prowadzona do konta 641 powinna zapewnić podział na poszczególne tytuły rozliczeń międzyokresowych oraz podział na rozliczenia długo- i krótkoterminowe.

Konto 641 wykazuje na koniec okresu sprawozdawczego saldo Wn oznaczające stan aktywowanych kosztów do rozliczenia w następnych okresach sprawozdawczych.

Konto 642 - Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów finansowych

Konto 642 służy do ewidencji kosztów i przychodów finansowych dotyczących okresów następujących po okresie, w którym je poniesiono i których odpisanie obciąża koszty finansowe. Są to w szczególności: zapłacone z góry koszty, odsetki i prowizje bankowe od zaciągniętych kredytów bankowych.

Konto funkcjonuje analogicznie jak konto 642, lecz z pominięciem ewidencji księgowej w korespondencji z kontami zespołu 4 i 5, bezpośrednio w korespondencji z kontami zespołów 1, 2 i 7.

Ewidencja analityczna prowadzona do konta 642 powinna zapewnić wyodrębnienie poszczególnych tytułów czynnych rozliczeń międzyokresowych i ich podział na pozycje długo- i krótkoterminowe.

Konto 643 - Rozliczenia międzyokresowe ujemnej różnicy podatku dochodowego

Konto 643 służy do ewidencji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Ustala się je w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, w tym także prawem potrącenia strat podatkowych z lat ubiegłych (przy uwzględnieniu zasady ostrożności); zmniejszają one w następnym roku lub w kolejnych latach obrotowych podstawę ustalenia podatku dochodowego, na zasadach określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Jednostka może wykazywać składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku, gdy realizacja wartości danej pozycji wykazanej w bilansie spowoduje zmniejszenie kwoty przyszłych

zobowiązań z tytułu podatku dochodowego w stosunku do kwoty podatku, która zostałaby wyliczona, gdyby realizacja nie wywołała żadnych skutków podatkowych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w księgach rachunkowych, nie później niż na dzień bilansowy, przy zastosowaniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego, a więc zrealizowania się odroczonego podatku dochodowego. Ujemne różnice przejściowe (podstawa opodatkowania wyższa od zysku brutto skorygowanego o różnice trwałe) obligatoryjnie kwalifikuje się do czynnych rozliczeń międzyokresowych.

Kosztami księgowymi obniżającymi zysk bilansowy brutto za dany rok obrotowy, które mogą się stać kosztami uzyskania przychodów dopiero w okresach następnych są np.:

- zarachowane odsetki od zobowiązań, których jeszcze nie zapłacono,
- ujemne różnice kursowe od środków pieniężnych i papierów wartościowych, wyrażonych w walutach obcych na dzień bilansowy,
- ujemne różnice kursowe od nie uregulowanych – na dzień bilansowy – rozrachunków płatnych w walutach obcych,
- rezerwy tworzone na przyszłe zobowiązania z tytułu kosztów lub innych operacji, będące skutkiem zdarzeń, które powstały w danym roku obrotowym (bierne rozliczenia międzyokresowe, rezerwy),
- odpisy aktualizujące wycenę rzeczowych składników majątku obrotowego na skutek zmniejszenia się ich wartości użytkowej,
- nie wypłacone wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia i o dzieło,
- opóźniona amortyzacja podatkowa – gdy środek amortyzuje się przy zastosowaniu dla celów podatkowych efektywnie niższej stawki niż dla celów księgowych.

Na stronie Wn konta 643 księguje się ujemne różnice podatku dochodowego, a na stronie Ma ich zmniejszenia oraz przeniesienie salda na koniec roku obrotowego, w którym różnica ta ma charakter dodatni.

Konto 644 – Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów

Konto 644 służy do ewidencji biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów, o charakterze rezerw utworzonych na koszty jeszcze nie poniesione, ale przypadające na rok obrotowy zgodnie z zasadą współmierności, wynikających przede wszystkim:

- ze świadczeń wykonanych na rzecz danej jednostki przez kontrahentów jednostki, a kwotę zobowiązania można oszacować w sposób wiarygodny,
- z obowiązku wykonania, związanych z bieżącą działalnością, przyszłych świadczeń wobec nieznanymi osobami, których kwotę można oszacować mimo, że data powstania zobowiązania nie jest jeszcze znana.

Do biernych rozliczeń międzyokresowych zalicza się w szczególności koszty z tytułu:

- nie wykorzystanych urlopów,
- badania bilansu.

7. Zespół 7 - Przychody i koszty związane z ich osiągnięciem

7.1. Konta zespołu 7 służą do ewidencji:

- przychodów i kosztów ich osiągnięcia z tytułu sprzedaży produktów, towarów, materiałów, operacji finansowych oraz pozostałych kosztów i przychodów operacyjnych,
- wyników nadzwyczajnych.

7.1.1. Konto 700 służy do ewidencji przychodów z tytułu obciążeń statutowych członków koła tj.

- składki członkowskie do koła,
- wpisowego do koła,
- pozostałych obciążeń statutowych.

(Nie księguje się tu składek członkowskich do PZŁ). Konta przeciwstawne: konta zespołu 1, konto 245.

7.1.2. Konto 701 służy do ewidencji sprzedaży tusz odstrzelonej zwierzyny (do skupu i na użytek własny myśliwych), nadwyżki wcześniej zakupionych pasz, trofeów zwierząt (polowania dewizowe).

Po stronie Ma księguje się przychody netto ze sprzedaży (bez podatku VAT), tj. kwoty należne ze sprzedaży niezależnie od tego czy zostały zapłacone – w korespondencji ze stroną Wn kont od 100 do 133, 145, 200, 201, 205, 230, 234, 240, 245 .

Po stronie Wn księguje się wszelkie zmniejszenia przychodów ze sprzedaży, wynikające przede wszystkim z uznanych reklamacji odbiorców, głównie w korespondencji z kontami 200 i 201.

7.1.3. Konta 705 i 710 służą do ewidencji przychodów z działalności gospodarczej prowadzonej przez koło (zarówno rolnej jak i usługowej).

Po stronie Ma księguje się wartość sprzedaży netto (bez podatku VAT) tj. kwoty należne

w korespondencji z kontami 100, 101, 130, 131, 145, 200, 201, 205, 230, 240, 245.

Po stronie Wn księguje się zmniejszenie przychodów ze sprzedażą wynikającą przede wszystkim z uznanych odbiorców, głównie w korespondencji z kontami 200 i 201.

Ewidencja szczegółowa do kont 701, 705 i 710 powinna zapewnić podziały analityczne dostosowane do potrzeb jednostki, a także ułatwić – w odniesieniu do sprzedaży opodatkowanej podatkiem VAT – obliczenie tego podatku.

W ciągu roku obrotowego konta te wykazują salda kredytowe, które w końcu roku obrotowego przenosi się na wynik finansowy (konto 860).

7.1.4. Konto 750 – Przychody finansowe służą do ewidencji przychodów i operacji finansowych.

Po stronie Ma księguje się kwoty należne z tytułu operacji finansowych, jak np. odsetek od udzielonych pożyczek oraz odsetek za zwłokę, dyskonta przy zakupie weksli i czeków obcych oraz papierów wartościowych, dodatnich różnie kursowych (nie zaliczanych do przychodów przyszłych okresów – konto 840, 845 w korespondencji ze stroną Wn kont zespołu 1, 2.

Ewidencja szczegółowa do konta 750 powinna zapewnić co najmniej wyodrębnienie przychodów z tytułu uzyskanych i należnych odsetek oraz innych rodzajów przychodów finansowych, jeżeli mają one istotne znaczenie dla jednostki lub są niezbędne do sporządzania deklaracji podatkowych.

W ciągu roku obrotowego konto 750 wykazuje saldo kredytowe, które w końcu roku obrotowego przenosi się na stronę Ma konta 860.

7.1.5. Konto 751 Koszty finansowe służy do ewidencji kosztów operacji finansowych.

Po stronie Wn konta 751 księguje się wartość odsetek i opłat dodatkowych od środków trwałych przyjętych w leasing finansowy, sprostowania wyceny majątku finansowego oraz rezerwy tworzone na ryzyko finansowe, odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek (nie dotyczących środków trwałych w budowie w okresie realizacji), w korespondencji ze stroną Ma kont 030 zespołu 1 i 2, 642, 840, 845.

Po stronie Ma konta 751 księguje się wszelkie zmniejszenia kosztów operacji finansowych.

Ewidencja szczegółowa do konta 751 powinna zapewnić wyodrębnienie z ogółu kosztów operacji finansowych, kosztów dotyczących odpisów aktualizujących wartość finansowego majątku trwałego. (Ma konto 030), opłaconych i zarachowanych odsetek od kredytów i pożyczek oraz za zwłokę a także innych kosztów finansowych, jeżeli mają one istotne znaczenie dla jednostki lub są niezbędne do sporządzenia deklaracji podatkowych.

W ciągu roku obrotowego konto 751 wykazuje saldo debetowe. W końcu roku obrotowego przenosi się je na stronę Wn konta 860.

7.1.6. Konto 760 Pozostałe przychody operacyjne służy do ewidencji przychodów nie związanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostki, a w szczególności przychodów z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych

i prawnych, środków trwałych w budowie (z wyłączeniem spowodowanych zdarzeniami losowymi), uzyskania z zaniechania produkcji złomu i innych odpadów, odpisania przedawnionych i umorzonych zobowiązań, otrzymania odszkodowań, darowizn, nieodpłatnie przejętych składników majątkowych, dotacji i subwencji do bieżącej działalności, raty odpisów dotacji, subwencji i dopłat otrzymanych na cele inwestycyjne, dokonywanych równolegle do amortyzacji środków trwałych oraz prac rozwojowych sfinansowanych z tych dotacji, subwencji i dopłat, odpisów ujemnej wartości firmy. Przychody te księguje się po stronie Ma konta 760

w korespondencji ze stroną Wn kont 100, 101, 130, 131, 145, 202, 203, 230, 234, 240, 245, 249, 310, 315, 840, 845. Na dobro tego konta księguje się również pokrycie kosztów działalności socjalnej oraz dofinansowanie z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, kosztów utrzymania obiektów socjalnych (Wn konto 850)

Ewidencję szczegółową do konta 760 prowadzi się co najmniej z podziałem na przychody ze sprzedaży składników majątku trwałego, dotacje, subwencje i dopłaty (zarówno do działalności bieżącej, jak i środków trwałych w budowie) oraz pozostałe.

Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić dane niezbędne do celów sprawozdawczych, kontroli i analizy oraz sporządzenia deklaracji podatkowych.

Konto 760 może wykazywać w ciągu roku obrotowego tylko saldo kredytowe, które w końcu roku obrotowego przenosi się na stronę Ma konta 860.

7.1.7 Konto 761 Pozostałe koszty operacyjne jest przeznaczone do ewidencji pozostałych, nie związanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostki kosztów operacyjnych, a w szczególności spowodowanych sprzedażą lub likwidacją środków trwałych, w tym także obiektów socjalnych oraz zakładowych domów i lokali mieszkalnych, wartości niematerialnych i prawnych, dzierżawą lub najmem środków trwałych i inwestycji, sprzedażą lub opisaniem inwestycji, które nie dały efektu gospodarczego (z wyłączeniem zdarzeń losowych), karami, grzywnami, opisaniem kosztów zaniechanej lub nie podjętej produkcji, opisaniem przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych należności, jeżeli nie obciążają one uprzednio utworzonej na nie rezerwy, utworzeniem rezerw na należności od dłużników oraz na pewne lub prawdopodobne straty z operacji gospodarczych w toku, dokonaniem nieplanowanych odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) od środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, skorygowaniem wyceny zapasów rzeczowych składników majątku obrotowego, kosztami postępowania spornego, darowizną lub nieodpłatnym przekazaniem rzeczowych składników majątku, kosztami działalności socjalnej w korespondencji ze stroną Ma kont 010, 020, 030, 070, 075, 079, 080, 200, 201, 220, 234, 235, 240, 244, 245, 249, 310, 315, 330, 335, 600, 640, 641, 840, 845, 850.

Ewidencję szczegółową do konta 761 prowadzi się według zasad omówionych w wyjaśnieniach do konta 760. Konto 761 wykazuje w ciągu roku obrotowego tylko saldo debetowe, które w końcu roku obrotowego przenosi się na stronę Wn konta 860.

7.1.7. Konto 770 Zyski nadzwyczajne służy do bieżącej ewidencji dodatnich skutków finansowych zdarzeń, powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i dlatego nie kwalifikujących się do pozostałych przychodów operacyjnych. W szczególności są to przychody związane z zaistnieniem zdarzeń losowych, za które uważa się zdarzenia objęte ubezpieczeniami, zaniechaniem lub zawieszeniem pewnego rodzaju działalności (w tym także sprzedażą zorganizowanej części jednostki) oraz uprawomocnieniem się postanowień postępowania układowego, naprawczego lub ugody bankowej. W ciągu roku obrotowego po stronie Ma konta 770 księguje się niewątpliwie zyski nadzwyczajne, a po stronie Wn konta 770 wszelkie zmniejszenia zysków nadzwyczajnych. W szczególności na stronie Ma konta 770 księguje się:

- odszkodowania przyznane lub otrzymane od towarzystw ubezpieczeniowych (Wn konto 240, 130, 100),
- przychody netto ze sprzedaży zorganizowanej części jednostki (Wn konto 240).

Ewidencja szczegółowa do konta 770 powinna zapewnić dane niezbędne dla celów sprawozdawczych podatkowych oraz kontroli i analizy.

W ciągu roku obrotowego konta 770 wykazuje saldo kredytowe, które na koniec roku obrotowego przenosi się na konto 860.

7.1.8. Konto 771 Straty nadzwyczajne służy do bieżącej ewidencji ujemnych skutków finansowych zdarzeń, powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi, zaniechaniem lub zawieszeniem pewnego rodzaju działalności (w tym również istotną zmianą metod produkcji lub sprzedażą zorganizowanej części jednostki) oraz postępowaniem układowym, naprawczym lub ugodą bankową, nie kwalifikujących się do pozostałych kosztów operacyjnych.

Po stronie winien konta 771 księguje się poniesione w ciągu obrotowego straty nadzwyczajne, a w szczególności:

- szkody spowodowane zdarzeniami losowymi (Ma konta 010, 080, 100, 330, 600, lub 240 jeżeli szkody objęte są ubezpieczeniem),
- zaniechaniem lub zawieszeniem pewnego rodzaju działalności (Ma konta 010, 020, 070, 310, 315, 840, 845),
- postępowaniem układowym, naprawczym lub ugodą bankową (Ma konta 200, 201, 240, 840, 845).

Po stronie Ma konta 771 księguje się w ciągu roku obrotowego wszelkie zmniejszenia strat nadzwyczajnych.

Ewidencję szczegółową do konta 771 prowadzi się według zasad omówionych w wyjaśnieniach do konta 770.

W ciągu roku obrotowego konto 771 wykazuje saldo debetowe, które na koniec roku obrotowego przenosi się na konto 860.

8. Zespół 8 – Fundusze własne, fundusze specjalne i wynik finansowy

Konto 800 - Fundusz statutowy

Konto 800 służy do ewidencji zwiększania i zmniejszania stanu kapitałów zasadniczych koła łowieckiego.

Fundusz statutowy zwiększają:

- dotacje przekazane z budżetu na finansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska,
- dodatni wynik finansowy z dniem przyjęcia bilansu.

Zmniejszają fundusz statutowy:

- strata netto z dniem przyjęcia bilansu.

Typowe zapisy strony Wn konta 800

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Nieodpłatne przekazanie środków trwałych na skutek decyzji administracyjnych.	010
Dotychczasowe umorzenie środków trwałych nieodpłatnie przejętych.	070
Przekazane nieodpłatnie innym przedsiębiorstwom składniki majątku trwałego (darowizna).	010
Ujemny wynik finansowy netto.	860

Typowe zapisy strony Ma konta 800

Treść operacji	Konta przeciwstawne
Dotacje z budżetu państwa otrzymane na finansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska.	130
Wartość początkowa środków trwałych przyjętych nieodpłatnie na podstawie stosownej decyzji administracyjnej.	010
Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przekazanych nieodpłatnie na podstawie decyzji administracyjnej.	070

Konto 801 – Fundusz z aktualizacji wyceny

Konto 801 przeznaczone jest do ewidencji księgowej skutków aktualizacji wyceny środków trwałych oraz ich umorzeń.

Powstałą na skutek aktualizacji wyceny środków trwałych różnicę wartości odnosi się na fundusz z aktualizacji wyceny.

Fundusz z aktualizacji wyceny podlega zmniejszeniu o różnicę z aktualizacji wyceny uprzednio zaktualizowanych zbywanych lub zlikwidowanych środków trwałych.

Odpisy aktualizujące (zmniejszające) wartość środków trwałych – wcześniej przeszacowanych na podstawie odrębnych przepisów – w razie zmiany technologii produkcji, przeznaczenia do likwidacji, wycofania z używania lub innych przyczyn powodujących utratę wartości środka trwałego zmniejszają odniesione na fundusz z aktualizacji wyceny różnice spowodowane wcześniejszą aktualizacją wyceny, ewentualną nadwyżkę odpisu nad różnicami z aktualizacji wyceny zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych.

Konto będzie aktywne przy najbliższej aktualizacji wartości środków trwałych.

Konto 820 - Rozliczenie wyniku finansowego

Konto 820 służy do ewidencji rozliczenia wyniku finansowego za rok poprzedni lub za lata poprzednie.

Na koncie 820 księguje się:

- wynik finansowy za poprzedni rok obrotowy - pod datą zatwierdzenia sprawozdania finansowego (w przypadku zatwierdzenia do końca roku obrotowego) księguje się w korespondencji z kontem 860 (strata Wn, a zysk po stronie Ma),
- przeznaczenie zysku na cele określone w decyzji walnego zebrania.

Konto 820 może wykazywać dwa salda:

- saldo Wn - oznaczające nierozliczone straty za rok poprzedni,
- saldo Ma - oznaczające niepodzielny zysk za rok poprzedni.

Konto 840 - Rezerwy

Konto 840 służy do ewidencji rezerwy tworzonej na dodatnią różnicę podatku dochodowego. Różnica ta może wystąpić w przypadku, gdy w danym roku obrotowym kwota podatku dochodowego ustalona od zysku brutto, występującego w księgach rachunkowych, jest wyższa od kwoty podatku dochodowego zawartej w deklaracji ustalonej od dochodu w rozumieniu przepisów podatkowych. Utworzona rezerwa na dodatnią różnicę podatku dochodowego obciąża wynik finansowy netto.

Konto 840 służy do ewidencji rezerw tworzonych na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować, a zwłaszcza na:

- straty z transakcji gospodarczych w toku, w tym z tytułu udzielonych gwarancji lub poręczeń,
- skutki toczącego się postępowania sądowego.

Rezerwy te należy tworzyć stosownie do ustaleń art.35d ustawy o rachunkowości. Rezerwy te zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub finansowych, zależnie od okoliczności, z którymi przyszłe zobowiązania się wiążą.

Konto 840 może wykazywać wyłącznie saldo Ma, które wyraża stan dodatniej różnicy podatku dochodowego na koniec roku obrotowego.

Konto 845 – Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów weryfikują na dzień bilansowy wartość nominalną stanu długo- i krótkotrwałych przychodów, których realizacja nastąpi w przyszłych okresach.

Pozostałe, krótkotrwałe rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują m.in.: pobrane wpłaty lub zarachowane należności od kontrahentów za świadczenia, które zostaną wykonane w następnym roku obrotowym; odpisanie odpowiednich sum na przychody ze sprzedaży powinno nastąpić w tym okresie, w którym świadczenie zostało wykonane.

Na **stronie Wn konta 845** ujmuje się rozliczenie zarachowanych w poprzednich okresach sprawozdawczych rozliczeń międzyokresowych przychodów - w części odnoszącej się do bieżącego okresu lub ich zmniejszenia, a w szczególności:

- przeniesienie przychodów ze sprzedaży (Ma 701, 705, 710),
- przeniesienie przychodów finansowych (Ma 750),
- rozliczenie pozostałych przychodów operacyjnych (Ma 760).

Na **stronie Ma konta 845** ujmuje się powstałe w bieżącym okresie sprawozdawczym przychody dotyczące przyszłych okresów, a w szczególności:

- wpłaty otrzymane od kontrahentów na poczet świadczenia usług, które zostaną zrealizowane w następnych okresach (Wn 100, 130 itp.),
- zaliczki, przedpłaty i zadatki pobrane na poczet dostaw, (Wn 100, 130 itp.).

Konto 850 - Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Konto 850 przeznaczone jest do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Zasady funkcjonowania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych określają odrębne przepisy (możliwość tworzenia funduszu w ciężar kosztów działalności jednostki, kierunki przeznaczenia funduszu), a także uregulowania wewnętrzne jednostki w sprawie zasad wykorzystywania.

Konto 851 - Inne fundusze specjalne

Konto 851 przeznaczone jest do ewidencji stanów oraz zwiększeń i zmniejszeń funduszy specjalnych, innych niż ZFSS.

Inne fundusze specjalne mogą być tworzone na podstawie określonych przepisów,

Konto 860 - Wynik finansowy

Konto 860 służy do ustalenia wyniku finansowego netto jednostki.

Saldo początkowe konta 860 - stanowiące wynik finansowy netto za rok ubiegły, podlega przeniesieniu na konto 820 - Rozliczenie wyniku finansowego za lata poprzednie - pod datą zatwierdzenia sprawozdania finansowego za poprzedni rok.

W przypadku gdy sprawozdanie to nie zostanie zatwierdzone do końca roku obrotowego, przeniesienie salda początkowego konta 860 powinno nastąpić w ostatnim dniu roku obrotowego.

Konto 870 - Podatek dochodowy i inne obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego

Konto 870 służy do ewidencji miesięcznych zaliczek i rocznego rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych.

Stosownie do ustaleń art. 37 ustawy - wobec występowania odmienności momentu uznania przychodu za osiągnięty lub kosztu za poniesiony, w rozumieniu przepisów ustawy i przepisów podatkowych - na koniec roku obrotowego może wystąpić przejściowa, dodatnia lub ujemna różnica podatku dochodowego

Na koncie 870 po stronie Wn ujmuje się obciążenia wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych w wysokości ustalonej w deklaracji podatkowej oraz z tytułu tworzonej rezerwy na dodatnią różnicę podatku dochodowego (Wn konto 840).

Na koncie 870 po stronie Ma księguje się ujemną różnicę podatku dochodowego, a także przeniesienia salda konta na koniec roku obrotowego na stronę Wn konta 860.

